İşçinin
Alınteri
Aylık Siyasi Dergi Yıl:2/Sayı:13 1 Ocak 1988 400 TL. (KDV dahil)

KİT'LER "SATIŞTA"

Satılmadık ne kaldı? Bugün KİT'ler, yarın memleket!...

TÜSTAV

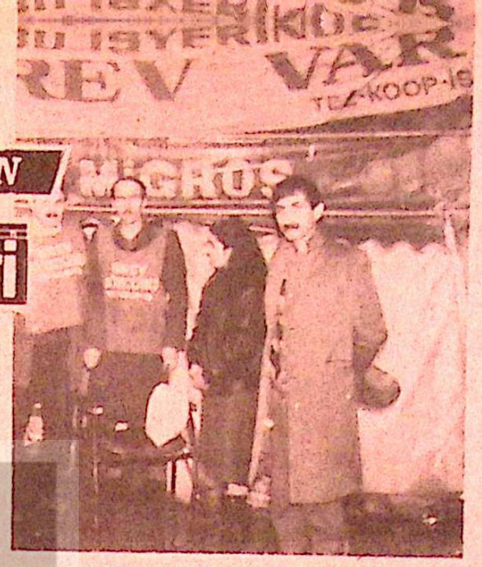

Alınteri

Sahibi Haziran Basım Yayın ve Tic. A.Ş. adına Şefik Çalık/Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Şefik Çalık/Yönetim Yeri ve Adresi: Piyerloti Cad. Dostluk Yurdu Sok. No:8 Selimbey İşhanı Kat: 2 Çemberlitaş-İstanbul/Ankara Temsilcisi Aslan Alp, Adres: Necatibey Cad. 92/16 Sıhhiye-Ankara/İzmir Temsilcisi: Gür Hazar Adres: 452. Sok, No:9, Ürün Han, Kat:4, Daire 411 (otopark yanı) Konak-İzmir/Dizgi: Ekol Basım Yayım Hizmetleri/Kapak baskı: Mertiz Ofset, Tel: 511 57 14/Dağıtım Hürriyet Holding A.Ş. Abone Koşulları: Yurtiçi: 6 aylık 2000 TL., 1 yıllık 4000 TL./Yurtdışı: 6 aylık 20 DM, 1 yıllık 40 DM/Hesap No: 2933 Yapı ve Kredi Bankası, Çemberlitaş Şubesi/İstanbul/Döviz Hesap No: 30100/30498 TC. Ziraat Bankası Çemberlitaş Şubesi-İstanbul İç Baskı Son Havadis Veb Ofset tesislerinde basılmıştır. Londra Asfaltı İncirli Kavşağı Tel. 575 35 60

AYIN İÇİNDEN

Alınteri

Fotoğraf: İbrahim Akyürek

İŞ-SENDİKA

Kışın şiddetini hissetirmeye başladığı bu günlerde hemen her grev yerinde küçük korunma barakaları kuruldu. Migros grev yerlerinin hepsinde bunlardan birer tane var. İçinde bir masa ve birkaç sandalye bulunan barakalarda çay ocağı da eksik olmuyor. Lezzo grevcileri de barınma sorunlarını benzer şekilde çözümlediler. Tek ayrıcalıkları elektriklerinin olması. Elektrik, hem çay yapmada hem de ısınmada büyük kolaylıklar sağlıyor.

Tüm bunları görüpte kar altındaki iki grev gözcüsünün ellerini oğuşturup zıplayarak ısınmaya çalıştığını görüntüleyen NETAŞ grev afişlerini anımsamamak olanaksız. O günden bu yana yasalar mı değişti? Hayır.

Şimdi işçiler genel grev yapılmalı diyor. Genel grevin yasal olmadığı söylendiğinde bir işçinin verdiği cevap çok ilginç: "Bu yasaları biz yapmadık ki. Eğer biz yapsaydık mesele şöyle derdik: Greve çıkılan işyerlerinde devlet işçilerin rahatını sağlamak için sıcak sulu ve sobalı tesisler kurar ve giderlerini işverenden tahsil eder."

NEDEN?

ALINTERİ'nin geçtiğimiz sayısında, derginizde bir takım biçim değişikliklerine gidileceğini duyurmuştuk. Şimdi elinize aldığınız ALINTERİ bu değişiklikleri kısıtlı da olsa içeriyor. Boyutları küçüldü, yeni bir mizampajla çalışıldı.

ALINTERİ Ocak 1987'de çıktığı günden bu yana fiyatına zam yapmamayı uygun buldu. Oysa bu tarihten itibaren başta kağıt olmak üzere her şey zam gördü. Zam görmeyen bir tek ALINTERİ ile siz okurlarımızın ücretleriydi.

Ama hepinizin bildiği gibi bu son zamlar belimizi bükecek gibi görünüyordu. Dergi çalışanları olarak uzun süre düşündükten sonra önümüzdeki aydan geçerli olmak üzere fiyat zam yapmak zorunda kaldık. Kısaca Alınteri Şubat sayısından itibaren 600.-TL olacak. Ama abone bedelleri bir süre değişmeyecek.

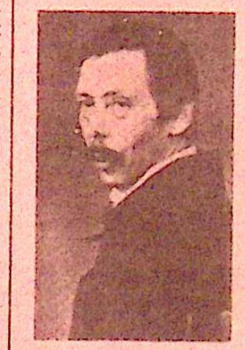
Bizleri hoşgöreceğinize olan inancımızı yitirmeden size güzel bir yıl, barış dolu bir yıl ve zamsız bir yıl diliyoruz.

Dostlukla...

ALINTERİ

EKONOMİ

Bir Amerikan dolarının 1000 lira sınırını geçtiği bu günlerde, kimse elindeki dövizi satmak istemiyor. Bankalar tahtakele piyasasından döviz çekmeye uğraşırken, karaborsacılar bile stokçuluğa başladı. İşçevreleri, bankalar Özal'ın yeni uygulamalarının kokusunu çoktan aldılar Yılbaşına kadar yüklü miktarda dış borç faizi ödemesi olan Merkez Bankası doların önlenemiyen yükselişini kısmen frenlemeye çalışırken, bir yandan da Ocak ayının ikinci yarısında uygulamaya geçeceği serbest kur piyasasına hazırlanıyor. Böylece yabancı paraların bir ay içinde yüzde otuzlara varan prim yapması olanaklı gözüküyor. Beklenti, doların 1300 liraya oturması yönünde. Dış piyasada dolar değer kaybediyormuş, ne gam. Türkiye işveren cenneti, ucuz işçi yatağı.

SANAT

Bertold Brecht

Dünya işçi sınıfının unutmayacağı bir isim. Tüm ulusların yakından tanıdığı oyun yazarı, yönetmen ve şair olan Brecht'in en güzel eserlerinden biri olan "Bay Puntilla İle Uşağı Matti" DOSTLAR TİYATROSU'nda sahneleniyor.

Oyunun en önemli iki rolünden Bay Puntilla'yı Genco Erkal, Matti'yi ise Avni Yalçın oynuyor.

Bay Puntilla zengin bir toprak sahibidir. İçtiği zaman "sevecen bir insan" olan bu kişi, ayıkken sert acımasız tipik bir işverendir. Puntilla'nın sarhoşluktan ayıklığa geçişlerindeki kurgu ve beceriklilik bir yandan kendisine kızarken gülümsememizi de engellememekte. Matti ise alaycı dili, sıradan insanlara özgü akılcılığı ile kapitalist toplumun çelişkilerinin sergilendiği bu oyunda seyircileri oldukça güldürecek. Matti'nin sevgilerini, bilinçlenişini gülerek izlemek istiyorsanız fazla gecikmeden Dostlar Tiyatrosu'na mutlaka uğrayın.

DÜNYADAN

Güney Kore demokrasisi geri kalmış bir ülke. Bunda Güney Kore'yi Koreli'lerden "kurtaran" NATO'nun da katkısı olduğu artık su götürmez bir gerçek. Geçtiğimiz Haziran ayında Güney Kore'deki "Demokrasi için ulusal Koalisyon", iktidarı doğrudan seçimlere ve politik reformlara zorlayan güçlü kitle eylemleri düzenlemişti. Daha sonra yapılan başkanlık seçimlerini yüzde 36 oy oranıyla iktidar partisinin adayı Roh Tae Woo'nun kazandığının açıklanması üzerine bu gösteriler yeniden başladı.

Başkent Seul ve diğer kentlerde "Adil bir seçim istiyoruz" diyerek protesto gösterileri düzenlendi. İktidar partisinin seçim sonuçlarına karşı gösterilere izin vermeyeceğini açıklamasına rağmen, kitlelerin önünü alabilmesi mümkün gözükmüyor. Seçimden iki gün önce

alarma geçen ordu ve polis birlikleri olayları önleyemiyor.

Güney Kore'nin bugünkü durumuna bakınca İran'ı ve "merhum" İran Şahı'nın şu sözlerini hatırlamamak olanaksız: "İran halkı olmasaydı, ben bu ülkeyi ne güzel yönetirdim."

Ne var ki İran halkı mevcuttu ve "Şah"ların da devrildikleri gerçekti.

POLİTİKA

Bir grup turiste Güneydoğu Anadolu'da tur düzenleyen firmanın Fransız rehberinin başına gelenleri basından izledik. Rehber Caraminot Ermeni yapılarını yurttaşlarına tanıtırken, Türk "meslekdaşı" tarafından bölücülük propogandası yaptığı gerekçesiyle "yetkili" makamlara ihbar edilmiş ve sonuçta 5 yıl ağır hapis cezasına mahkum olmuştu.

Caraminot Türk

"misafirperverliğini" anlatıp Fransa'da yaşamını sürdürebiliyorsa bunu ülkemizdeki insan haklarına değilde Avrupa'da seçim öncesi gelişebilecek bir insan hakları kampanyasına borçlu.Caraminot'un yargılanmasının sürdüğü günlerde Başbakan Özal bağımsız yargımızın bağımsız savcısının davada beraat isteyeceğinin güvencesini Fransız Başbakanına telefonla iletti. Mahkemeden mahkumiyet kararı çıkacağı kesinleşince de acele alınan bir tahliye ve sağlanan bir pasaportla rehberin kurtuluşu sağlandı. Diğer kurbanların kurtuluşunun tarihini de ülkemizdeki demokrasi güçleri yazacak.

İÇİNDEKİLER

6 ▶ ÖZELLEŞTİRME GÜNDEMDE, KİT'LER "SATIŞTA" ÖZAL "BENDEN SONRA TUFAN"

12 ▶ İŞKENCECİLER HALÂ İKTİDARDA

13 ▶ NİHAT SARGIN VE HAYDAR KUTLU İŞKENCELERİ ANLATTI

14 ▶ SEÇİMLER VE ANAP İKTİDARININ YASALLIĞI

16 ▶ İSTANBUL'DA BİR SEMT: ZEYTİNBURNU-ANAP'LI BAŞARILI BİR BELEDİYE BAŞKANI KAÇ MİLYAR YEMELİ?

19 ▶ HABERLER: NURSAN ÇELİK EŞYA'DA İKİNCİ DİRENİŞ "AJANLAR DIŞARI"

22 ▶ ALMANYA'DA DİRENİŞLER

23 ▶ İG METAL YABANCILAR SEKRETERİ Y. KARAHASAN: "35 SAATLİK İŞ HAFTASI İŞSİZLİĞİ AZALTACAKTIR"

26 ▶ ORTA MENZİLLİ FÜZELER ANTLAŞMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ/HALUK GERGER

27 ▶ HEKİMLER DERNEĞİ BAŞKANI CELİL ONARAN: "KOROLAR DAHA ETKİLEYİCİDİR"

28 ▶ KADINLARIN SENDİKAL ÖRGÜTLENMESİ, GÖREVLERİMİZ

30 ▶ PATRICE LUMUMBA'YI TANIYOR MUSUNUZ?

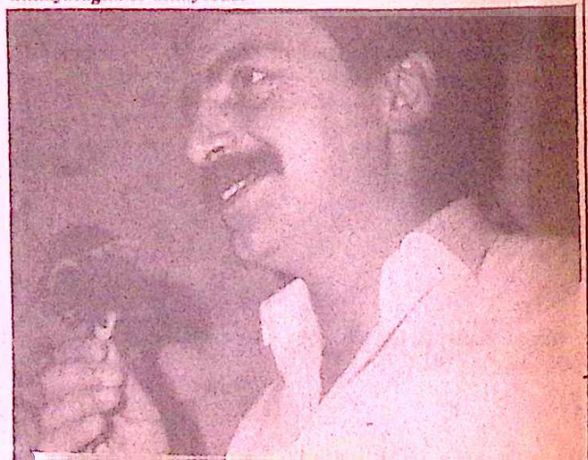
32 ▶ ALINTERİ POSTASI

MEKTUPLAR

"Bizler burada ülkemizin sıcaklığını duyuyoruz. Ülkemizden kopmamaya çalışıyor ve kopamayacağız... İşte yeni yıl ve ilk ayı Ocak... Derginizin ve tüm arkadaşlarımızın yeni yılını kutlarız."

İngiltere'den dergimize yazan Avni Kalkan böyle diyordu mektubunda. Gönderdiği fotoğrafta yer alan Sürgündeki DİSK'li sendikacılardan Ekrem Aydın, Halil Bilgin, Cemal Azmi Poyraz, Nafız Bostancı ve Turhan Ata da "Yeni yılınızı kutlarız. İnsan hakları, demokrasi savaşımına bizlerden bin selam" diyorlardı. Biz de yurtdışındaki tüm siyasi göçmenlerin yeni yılını kutluyoruz. Ve bir dahaki yeni yılı hep birlikte Türkiye'de kutlayacağımızı umuyoruz.

BAŞYAZI

ZORU BAŞTAN SÖYLEMEK UMUDUN HARCIDIR.

Geride bıraktığımız bir yılda ekonomik sıkıntıdan ötürü çok zorlandık. Ücretimizdeki artışlar yapılan bir iki zamla uçup gitti. Cebimizdeki para ne bakkala, ne de pazara yetti. Çocuklarımızın yeterli beslenmesini bile sağlayamadık. Pahalılık neredeyse yılboyu konuştuğumuz tek konuydu.

Pahalılık gibi işsizlik, sömürü, baskı, işkence, toplumu saran ahlak çöküntüsü de tüm kesimleri etkiledi. Bir yıl boyu yasal haklarımızı Özal'a kaptırdığımız gibi işyerlerinde artan sömürü ve baskı koşullarından oldukça zarar gördük.

Peki bu gidişe karşı işçiler olarak ne yaptık?

İşyerinde tüm işçiler birlik olup, işverene karşı kararlı bir şekilde karşı çıkabildik mi? İşyerinde sendikamızın etkinliğini arttırabildik mi? Politik mücadeleye katılma gereğini ne kadar kavradık?

Sendikalar olarak ne yaptık?

Özal'a karşı çıkmaya çıktık ama bize kararlı davranan iktidara karşı etkin bir tavır koyabildik mi? Eylem programı kararlaştırılmıştı. Bunu uygulayabildik mi? İşçiler ve sendikalar arasında birlik ve dayanışma yeterli ölçüde kurulabildi mi?

Politik partiler ve muhalefet güçleri olarak ne yaptık?

İktidar saldırısını durdurarak, ülkemizi demokratikleştirecek, insan haklarına uyulan özgürlükçü bir rejime dönüştürecek bir hareketin ortak noktalarını belirleyebildik mi? Diyalog ve işbirliğine girebildik mi?

Bütün bu saydıklarımızda pek başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz.

Ancak bu kadar olumsuz bir 1987 mi geçirdik?

Elbette hayır.

1987'de 12 Eylül'ün baskı dolu ortamını kırmaya başladık. Haklarımızın kaybına o kadar sessiz kalmadık. Gecekondumuzun yıkılmasına karşı direndik. Kıdem tazminatı fonunun yasalaştırılmasını önledik. İşverenlerin baskısına karşı bir ölçüde yemek boykotlarıyla, fazla mesaiyi keserek, üretimi durdurarak yanıt verdik. En önemlisi Netaş, Derby, deri ve petrol işçilerinin başarılı grevleriyle bu yasalarla sendikacılık yapılmaz, greve gidilemez anlayışını kırdık. Birlikte kararlı davranırsakhaklarımızıkazanabileceğimizi kanıtladık.

Sendikalar olarak yaptıklarımız da az değil.

Partilerüstü politika anlayışını terkettik. Çok etkin bir kampanya yürütülmemiş olsa da hep birlikte 12 Eylülcü ANAP'a karşı koyduk. Birçok ilimizde sendikalararası eylem birliği çalışmaları yürütüldü. ANAP iktidarına karşı birleşme gereği pekçok kesimde yakıcı bir şekilde hissedilir oldu.

Muhalefet güçleri olarak artık birbirimize eskisi kadar katı yaklaşmamayı öğrendik. Güçlerimizi bir noktada toplamak gerekliliğini eskiye oranla daha iyi kavradık. Her kesim işbirliği arayışı içinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliyor.

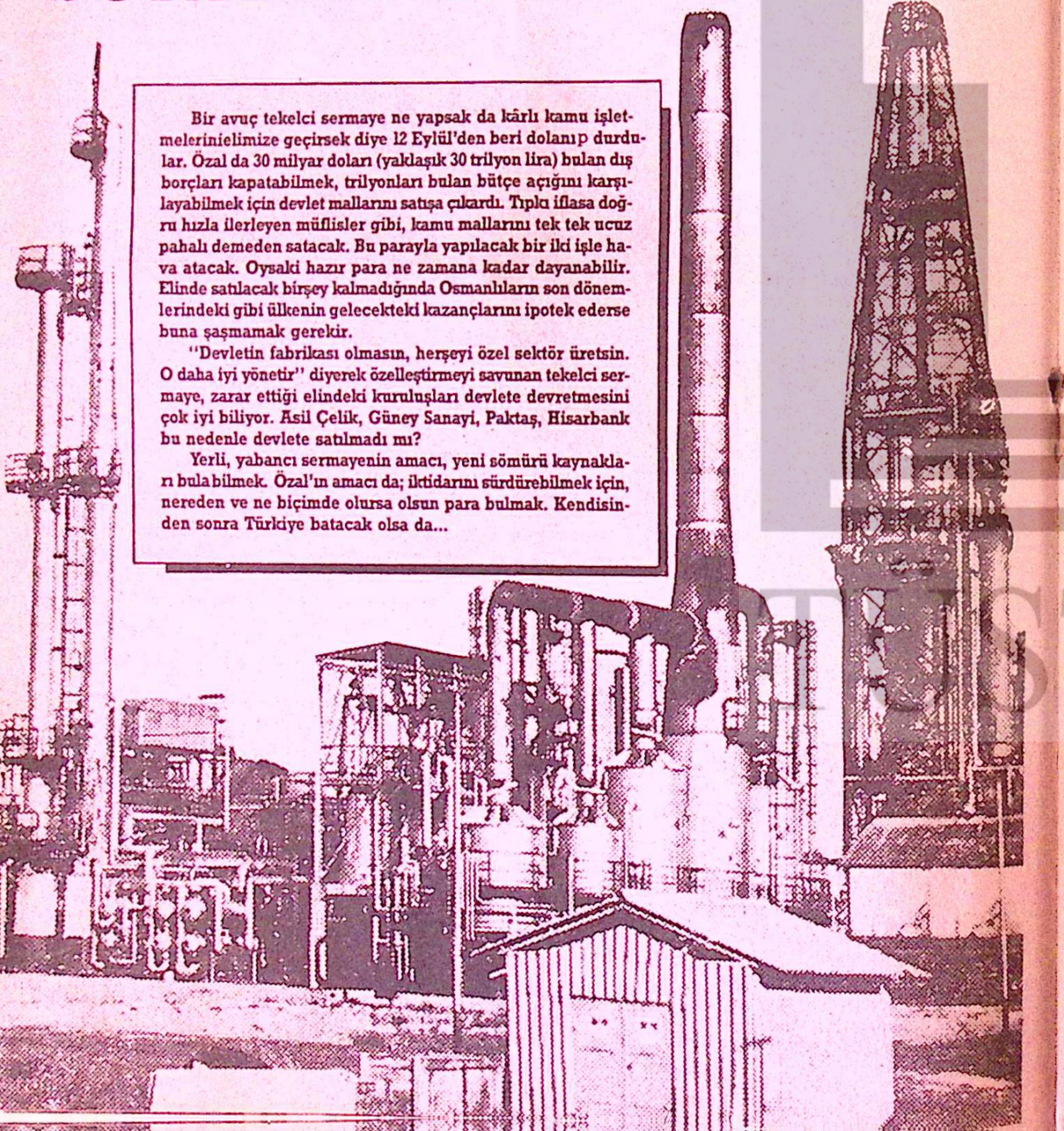
Bütün bu gelişmeler bir bakıma 1988'in umudunu yansıtıyor. Seçimi kazandığının ilk gününde ANAP iktidarının 5 yıl dayanamayacağından kolaylıkla sözedebiliyoruz. 1987'nin son günlerinde ek zam talebiyle oluşan küçük direnişler, İzmir'de direnen gecekonducular, dört aya ulaşan nakliye ve Migros grevleri bu umudun öncüleri değil mi?

1988 yılı mutlaka güzel geçecek.

Alınteri

Özelleştirme gündemde

ÖZAL: "BENDEN SONRA TUFAN"

Bir avuç tekelci sermaye ne yapsak da kârlı kamu işletmelerinielimize geçirsek diye 12 Eylül'den beri dolanıp durdular. Özal da 30 milyar doları (yaklaşık 30 trilyon lira) bulan dış borçları kapatabilmek, trilyonları bulan bütçe açığını karşılayabilmek için devlet mallarını satışa çıkardı. Tıpkı iflasa doğru hızla ilerleyen müflisler gibi, kamu mallarını tek tek ucuz pahalı demeden satacak. Bu parayla yapılacak bir ilci işle hava atacak. Oysaki hazır para ne zamana kadar dayanabilir. Elinde satılacak birşey kalmadığında Osmanlıların son dönemlerindeki gibi ülkenin gelecekteki kazançlarını ipotek ederse buna şaşmamak gerekir.

"Devletin fabrikası olmasın, herşeyi özel sektör üretsin. O daha iyi yönetir" diyerek özelleştirmeyi savunan tekelci sermaye, zarar ettiği elindeki kuruluşları devlete devretmesini çok iyi biliyor. Asil Çelik, Güney Sanayi, Paktaş, Hisarbank bu nedenle devlete satılmadı mı?

Yerli, yabancı sermayenin amacı, yeni sömürü kaynakları bulabilmek. Özal'ın amacı da; iktidarını sürdürebilmek için, nereden ve ne biçimde olursa olsun para bulmak. Kendisinden sonra Türkiye batacak olsa da...

KİT'LER "SATIŞTA"

Ulusal kalkınmamız bakımından önemli görevlerini yerine getirmiş olan KİT'ler, her zaman büyük sermayenin iştahını kabartmıştır. 1950'den beri bu kuruluşların özel sektöre devredilmesi için çalışılmışsa da sermaye sınıfı bu konuda başarıya ulaşamamıştır.

12 Eylül'le birlikte tekelci sermaye KİT'ler konusunda artık kesin kararını vermiş durumdadır. Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda pek ilerleme kaydedilememişse de, demokratik kamuoyunun ve muhalefet güçlerinin yetersiz kalması nedeniyle KİT'lerin satışı başlatılmıştır.

NEREDEN NEREYE

KİT'ler kendi denetimlerinde olmasına karşın, sömürücü sermaye sınıfı onlardan sürekli yakınmışlardır. Ancak bu kuruluşların verimsiz çalıştıklarından sözetmelerine karşın, düzeltilmesi konusunda önemli bir girişimde bulunmamışlardır.

Bu işletmeler daima politik çıkarlar doğrultusunda yönetilmiştir. Yöneticilerin görev sürelerinin iktidarların değişen kararlarına bağlı kılınması, istikrarlı, iyi bir yönetimin varolmasına engellemiştir.

Yeni teknolojik yatırımlar yerine işletmelerdeki geri üretim tarzı korunmuştur. İyi çalıştırılmayan bu işletmelerin ürünleri de özel sektöre oranla hep kalitesiz kalmıştır.

KİT'ler kuruluşundan beri hem özel sektörün hammaddecisi olmuş, hem de iyi eğitilmiş, deneyimli kadrolar sürekli KİT'lerden transfer edilmiştir.

Oysaki şimdiye kadar zarar ettiklerinden yakınılan KİT'ler yalnızca ürünlerine yapılan zamla birlikte 1984 yılında 465 milyar, 1985 yılında 783 milyar lira kar eder duruma gelmiştir. Basit düzeltme çabaları bile ürünlerin kalitesinin değişmesine kuruluşların bu atılım yapmasına neden olmuştur.

GELECEKTEKİ ZARARI ŞİMDİDEN ÖNLEMEK

Bütün bunlara karşın özelleştirme konusunda iktidar yine de ısrarlıdır. Ulusumuzun değerli kaynakları Özal'ın iktidarda kalabilme, tekellerin karlarına kar katabilme amacıyla elden çıkarılacaktır. Özal'ın girişimlerine karşı muhalefet güçleri karşı çıkmakta,ancak bu karşı çıkış pek yeterli olamamaktadır. SHP, ülkemiz topraklarının yabancılara satışında olduğu gibi KİT'lerin özelleştirilmesine karşıdır.

DYP'de KİT'lerin korunması gereğinden sözetmektedir. Sosyalistler,değil özelleştirmeyi,bazı önemli sektörlerde yeni kamulaştırmaları önermektedirler.

NE OLACAK?

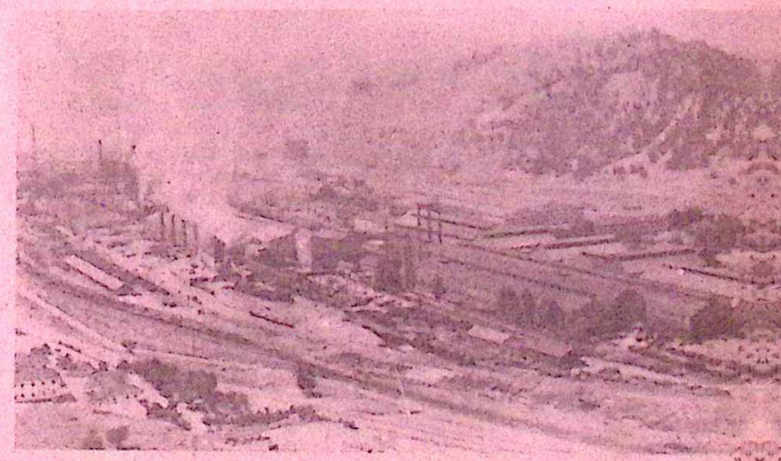
Özal'ın özelleştirme saldırısının durdurulabilmesi, bu politikaya karşı olan güçlerin birlikteki direncine bağlı olacak. Eğer bu saldırı durdurulamazsa yolaçtığı zarar ulusumuzun ve emekçilerin sırtında kolay taşınamayacak bir yük olarak kalacak.

Beykoz Deri Kundura'da direniş

İŞÇİLER ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞI YEMEK BOYKOTU YAPTI

Özelleştirmenin bir sonucu da işçiler üzerinde sömürü ve baskı ortamı hazırlaması. Özelleştirme kapsamına alındığı belirtilen Beykoz Deri Kundura işçileri bu baskılara direnmeye başladı.

İşyerinde öncü işçilerin işlerine son verilmesi üzerine işçilerin tepkileri de giderek yoğunlaştı ve 8 Aralık günü yemek boykotu yaptılar. Yemek boykotuna işyerinde çalışan işçilerin büyük bir çoğunluğu katıldı.

ÖZELLEŞTİRMEYE HAYIR

YATIRIMLAR AZALACAĞI İÇİN:

KİT'ler satıldığında yatırımlar düşecektir. Özelleştirme politikası gereği devlet üretken yeni yatırımlara artık girmeyecektir. Oysaki şimdiki durumda toplam yatırımların yüzde 60'ı kamu tarafından gerçekleştiriliyor. Özel sektör yatırıma ayırdığı kaynaklarını devlet işletmelerinin satınalınmasına harcayacağı için, önümüzdeki 8-10 yıllık dönemde yatırımlar iyice azalacaktır.

İŞ GÜVENCEMİZİ ORTADAN KALDIRACAĞI İÇİN:

KİT'ler daha kolay elden çıkar diye şimdiden işçi çıkarılmaya başlandı. Emekli olan işçilerin yerine yeni işçi alınmıyor. Birçok işletmede işlerin çoğu geçici ya da taşaronun ucuz işçilerine yaptırılıyor. Bir ölçüde işgüvencesine sahip sendikalı işçiler, işverenin kolaylıkla işlerine sonverebileceği sözleşmeli personel haline dönüştürülüyor. Böylece KİT'ler satıldığında fazla olduğu ileri sürülen işçiler kapı dışarı edilecek.

DEĞERLİ İŞLETMELER UCUZA KAPATILACAĞI İÇİN:

Ulusal kurtuluş savaşı sonrası güç koşullarda, fakir halktan kesilen vergilerle yapılan değerli işletmeler şimdi yerli ve yabancı sermayeye ucuz fiyatla devredilecek. 4 trilyonluk SÜMERBANK'a biçilen fiyat 600 milyar lira. Neredeyse işletmeleri birkaç yıllık kârı kadar bir fiyatla satın alacaklar. Milletin malı bir avuç tekele peşkeş çekilecek.

ÜRETİMDE PLANLAMA YERİNE KARGAŞA HAKİM OLACAĞI İÇİN:

Ülkemizde kapitalist üretim ilişkileri hakimdir. Giderek yokedilmesi amaçlansa da tüm endüstri içinde KİT'ler öncü ve temel kesimdir. Tüm üretim içindeki payının büyük olması, anarşi içindeki kapitalist üretimi bir ölçüde planlanabilir kılmaktadır. Devlet elindeki işletmelerin üretim hacmini, yatırımlarını ve dağıtım durumunu bu yolla kolaylıkla belirleyebilmektedir. Eğer devletin elindeki işletmeler özelleştirilirse, ekonomi plan tutmayacak, kim ne üretirse üretsin kargaşası bugünkünden daha beter hale gelecek.

FİYATLAR DAHA DA ARTACAĞI İÇİN:

Bazı mal ve hizmetler, sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak kamu işletmeleri tarafından ucuza satılır. Taşıma, haberleşme ya da ençok kullanılan bazı temel tüketim mallarının fiyatları düşük tutularak dar gelirli halkın bu hizmetlerinden daha fazla yararlanmaları amaçlanır. Eğer özel sektör KİT'leri ele geçirirse, kârdan başka birşey düşünmeyen işverenler fiyatları piyasa düzeyine çıkaracaklar. Her şeye zam yapılacak. Ucuza temin ettiğimiz pekçok malın fiyatını patronların yüksek kâr hırsları belirleyecek. Özel sektörün kâr hırsı gelir dağılımını daha da bozacak. Bir avuç tekel zenginliklerine zenginlik katarken, fakirler iyice yoksullaşacak.

ULUSAL SANAYİMİZİ ÇÖKERTMEK İÇİN:

Kamu işletmelerinin çoğu enerji, ulaştırma, madencilik, savunma gibi önemli ağır sanayi alanında faaliyet sürdürmektedir. Bu işletmeler ulusal sanayimizin temeli sayılırlar. Söz konusu kuruluşların özel sektöre devredilmesi durumunda bu işletmeler yabancı sermayenin eline geçebilecek. Yerli sermaye tarafından satınalınsa bile bu işletmelerin geliştirilmeleri kâr edip etmemesine bağlı kılınacak. Karlı değil se bu alanda yatırım bile yapılmayacak. Ulusal sanayimizin önemli işletmeleri giderek çökecek.

İŞYERLERİNDE SÖMÜRÜ VE BASKILAR ARTACAĞI İÇİN:

12 Eylül'den sonra sendikaların işyerlerindeki etkinliği azaltılmış, işçilerin yönetime katılmasını sağlayan toplu sözleşme ve mevzuat hükümleri kaldırılmış olsada, kamu işyerlerinde bir ölçüde demokratik işleyiş hâlâ sürmektedir. Sendika ile kamu işletme yönetimleri arasındaki ilişkiler özel işyerlerine oranla daha yumuşaktır. İzin kurulu, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurulu, disiplin kurulu gibi kurullar yasaya rağmen özel işyerlerinde çalıştırılmazken, işçiler KİT yönetim kurullarında bile görev aldılar. KİT'ler özel sektöre geçerse, işçilerin işbaşında eğitim olanakları daralacak, iş güvenliği tedbirleri azalacak, işçi-işveren ilişkileri sertleşecek, demokratik ve katılımcı ilişkiler değil, daha kötü çalışma koşulları hakim olacak

NEDEN

ÜLKE EKONOMİSİ ÜZERİNDE YABANCI SERMAYE HAKİMİYETİ ARTACAĞI İÇİN:

KİT'ler enerji, ulaştırma, madencelik, savunma, ağır sanayi gibi temel alanlarda üretim yapmakta. bu işletmeler özel sektörü devredilirken aynı zamanda yabancı sermayenin satınalımına olanak veriliyor. Üstelik bazı işletmelerin ürettiğini başka bir firma üretemiyor. Yani tekel durumunda. Bu işletmeleri yabancı sermaye alırsa ülke ekonomisi üzerinde söz sahibi olacak.

TEKELCİLİK DAHA DA KÖKLEŞECEĞİ İÇİN:

Birçok malı yalnızca kamu kuruluşları üretiyor. Örneğin demiryolu hizmetlerinde, yakın zamana kadar sigara ve çay da olduğu gibi bu işletmeler ekonomide tekel durumunda. Bunun ötesinde özel sektör ve KİT'ler tarafından üretilen birçok malın da yarısından fazlasını üreten kamu işletmeleridir. Bu işletmeler ucuz kredilerle büyük şirketlere satılırsa zaten önemli alanlarda tekel durumunda bulunan özel sektör iyice tekelleşecek, güçlenecek.

DEMOKRASİ DÜŞMANI GÜÇLERİ GELİŞTİRECEĞİ İÇİN:

Gerici bir avuç tekel bir de KİT'leri satınalırsa gücüne güç katmış olacak. Ekonomik alandaki bu güç mutlaka politik alana yansıyacak. Bu güçler gerici partilerin iktidara gelmesi için çalışırken, ülkenin 12 Eylül'ün karanlık günlerine benzer günlere yeniden dönmesi için çaba harcayacaklar.

İŞÇİLER NE DİYOR?

Ahmet ARAS (Sümerbank Yıldız Porselen Baş Temsilcisi

Fabrikamızın özelleştirilmesinden yana değilim. Özelleştirme herşeyden önce KİT'lerde işgüvencesini ortadan kaldıran bir olay. Özelleşirse burada çalışan işçilerin yüzde yirmisi işten çıkarılır. Fabrikamız zaten kâr ediyor. Özel işveren gelirse işyerindeki çalışma koşullarımız daha da ağırlaşacaktır.

Fabrika satılığa çıkarsa alabilecek paramız yok. Bizi ortak edecekler sonra "siz fabrikada söz sahibisiniz, biraz daha çalışın kârlarımız artsın" diyecekler. Üstelik bu işler daha az insanla yapılacak. Özel işveren geldiğinde doğal olarak fiyatları arttıracak. Ücretlerimiz artmaz. Artsa bile çok az artar.

Yaşar Çelikkan (Sümerbank Yıldız Porselen İşçisi)

Fabrikamızın özelleştirilmesini istemiyorum. Özelleştirmenin olumlu tarafların çok az olacağını sanıyorum. Ücretler belki artabilir. İşçi sayısı düşürülebilir. Böyle bir teşebbüste çalışmadığım için sonu ne olur bilemiyorum. Fabrika satılığa çıkarılırsa alacak param yok. Kendi ailemi zor geçindiriyorum. Bana kalırsa özelleştirme kendi kesesini doldurmak için yapılıyor.

Erdoğan Doyan (Sümerbank Yıldız Porselen İşçisi)

Özelleştirmeyle birlikte çok sorunlar çıkar. 18 senedir çalışıyorum. Özelleştirildiği zaman ne olacak. İşveren istediğini alır, istediğini atar. Devlet atsa hiç olmazsa tazminatını verir.

Özal, işçileri fabrikaya ortak yapacağım diyor. Ben 60 bin lira maaşla Yıldız Porselen'e nasıl ortak olayım. Cebimizdeki paraya göz diken Ozal onu da nasıl alırım diye düşünüyor. Fabrikaya ortaklık planının bir parçası galiba. Özel işveren gelse sadece ürünlere zam yapar. Bizim ücretlere bir şey yansımaz.

Ahmet Köker (Sümerbank Bez Fabrikası)

Ben özelleştirmeden yana değilim. Buradaki çalışma ortamını özel sektörde bulamayız. özel sektörde birçok olanaklarımız ortadan kalkar.

Burası özelleştirilirse işçiler açısından bir değişiklik olmaz. Memurlar yönünden olur. Sözleşmeli oldukları için pek çoğu değiştirilir.

Özal işçileri fabrikaya ortak yapacağım diyor. Anlaşılan cebimizdeki son paraya da göz dikmiş. Bu aldatmacadan başka birşey değil. 70-80 bin lira maaş alan bir işçi nasıl fabrikaya ortak olur? Benim gibi diğer arkadaşlarım da özelleştirmeye karşı.

Çetin Yelken (Sümerbank Bez Fabrikası)

Fabrikamızın özelleştirmesine karşıyım. Çünkü işçiye, emekçiye hisse veriyorum diye kâr eden kuruluşlar yabancı sermayeye peşkeş çekiliyor.

İşçileri fabrikaya ortak ediyoruz diyor Özal. Bir yandan da Avrupa'ya, Amerika'ya "koşun, koşun ucuz işgücü, ucuz hammadde, kârlı işletmeler var" diyor. Tam bir aldatmaca.

İşletmemiz verimli bir şekilde çalışıyor. Burası özelleştirilirse işveren için altın yumurtlayan bir tavuk olur.

İşyerimiz özelleştirilirse ilk etapta işçi çıkarmaları olur.

Halik Tenk (Sümerbank Deri ve Kundura Fabrikası temsilcisi)

Fabrikamızın özelleştirilmesinden yana değilim. Özel sektörde daha çok baskı var. Bunu KİT'lerde baskı yok anlamında söylemiyorum. Bizde de var.

Özelleştirme olursa işçi çıkarmaları olur. Ücretlerimizde düşme olur.

KİT'LER ÖZELLEŞİRSE...

TUSİAD'IN GÖRÜŞLERİ:

TEKELLER ÖZELLEŞTİRMEDEN YANA

Türkiye'nin en büyük patronlarının biraraya gelip kurdukları dernek olan TÜSİAD (Türk Sanayi ve İşadamları Derneği) yayınladığı kitapta neden özelleştirme istediklerini açıkladı. Narin, Koc, Sabancı, Eczacıbaşı gibilerinin üye olduğu TÜSİAD şimdiye kadar iktidarlara istediklerini yaptırdı. Tekelci sermaye şimdi de devletin elindeki fabrikaların peşinde. İstedikleri bu fabrikaların gelirlerine el koymak Yani kâr kapısı açmak. Ama yine de onlar,ülkenin "kalkınması", "refahının artması" gibi "yüksek değerler" için böylesi bir istemde bulunduklarını belirtiyorlar. İşte TÜSİAD raporuna göre KİT'lerin özelleştirilmesinin gerekçeleri:

GELİR DAĞILIMI DÜZELECEK:

KİT'ler özeleştirilerek hisse senetleri çalışanlara,küçük tasarruf sahiplerine satıldığında bu kesimler hisse senedinden kazanç sağlayacaktır. Aynı zamanda fabrikalara ortak olan işçiler kendilerini çalıştıkları işletmelerin sahipleri olarak gördükleri için anlaşmazlık yerine uzlaşmaya gidecekler ve çalışma barışı sağlanacak.

SERMAYE PİYASASI GELİŞECEK;

Tasarrufların verimli alanlarda değerlendirilebilmesi bakımından sermaye piyasası mutlaka gereklidir. laka gereklidir. KİT'lerin hisseleri satışa çıkarılırsa sermaye piyasası gelişecek, halkın tasarrufları yatırıma dönüşecektir. Halk parasını altın ve gayrimenkul gibi verimsiz alanlarda yatırmak yerine ülke kalkınmasında değerlendirmiş olacaktır.

SERBEST PİYASA GÜÇLENECEK:

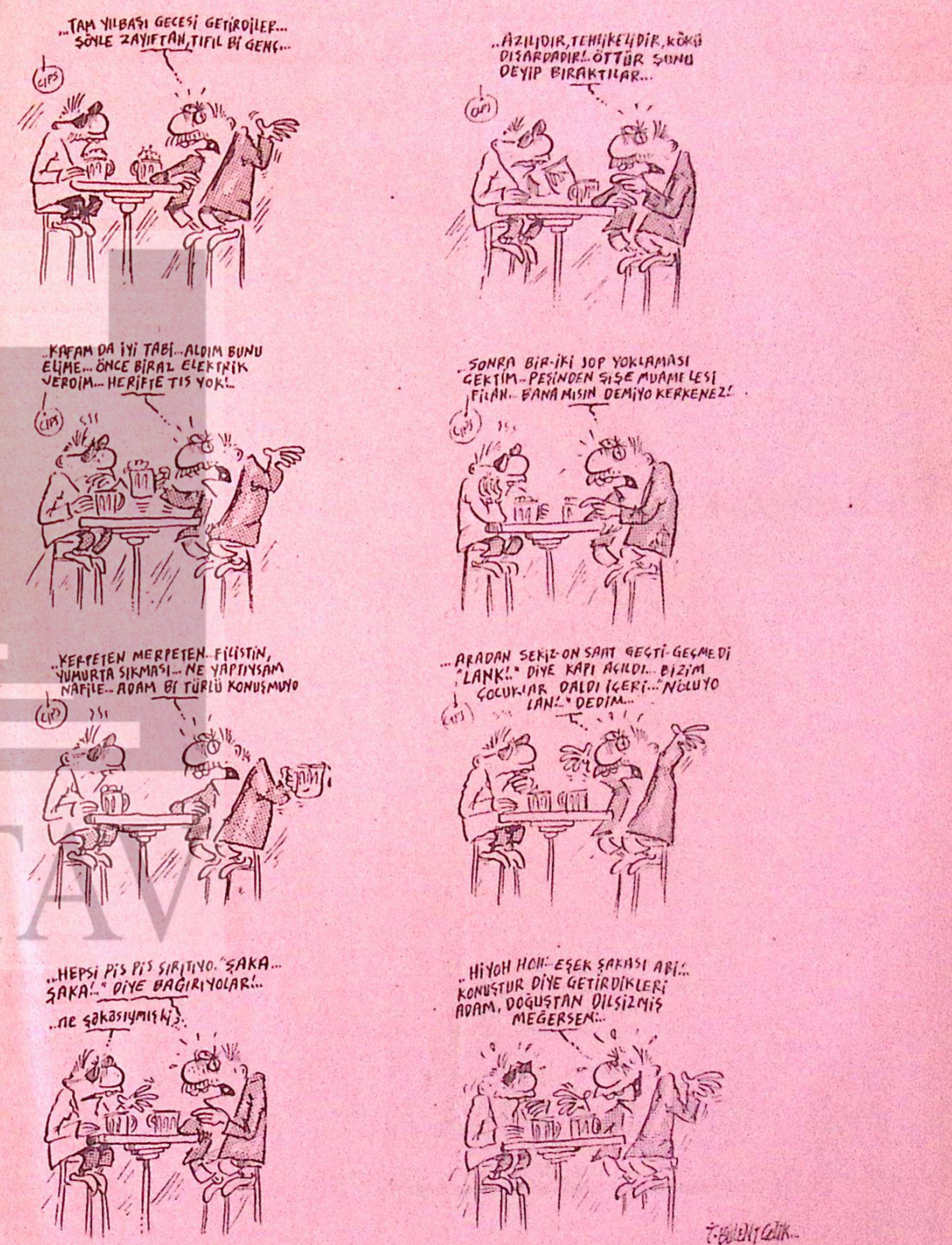
KİT'lerin çoğu tekel olmaları nedeniyle piyasayı kontrol ederler. Piyasaya yalnızca kendileri mal verdikleri için fiyat ve maliyet konularına dikkat etmezler. KİT'ler özelleştirilirse piyasa koşullarına göre faaliyette bulunmak zorunda kalacaklar. Böylece serbest piyasa güçlenecek. KİT'ler piyasada yanlızca kendilerinin olmadığını görecek. Ona göre önlem almak zorunda kalacaklar.

TEKELLER ORTADAN KALDIRACAK

KİT'lerin faaliyet gösterdiği bazı alanlarda yapılacak özelleştirme ile bu alanlara diğer özel sektör işletmelerinin de girmesi sağlancak. Dolayısıyla piyasada rekabet yaratılarak tekellerin doğması engellenecek.

EKONOMİDE VERİMLİLİK ARTACAK:

Kamu sektörü geri teknolojinin kullanıldığı ve makina yerine işçi emeğinin kullanıldığı işletmelerdir. Bu nedenle verimlilikleri düşüktür. Eğer bu kuruluşlar özel sektöre devredilirse, özel sektördeki verimlilik bu işletmelere de yansıyacak. Bu nedenle genel olarak tüm ülkede verimlilik artmış olacak.

İÇ POLİTİKA

Dünyanın gözü önünde Kutlu ve Sargın'a işkence yapıldı

İŞKENCECİLER HALÂ İKTİDARDA

Her yıl 10 Aralık'ta,39 yıl önce İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini onaylayan devletlerde İnsan Hakları Günü kutlanır. Ülkemizde de bu anlamlı gün dolayısıyla radyo ve televizyonda bildirgeden bölümler okundu. Ayyuka çıkan işkencelerin siyasal sorumluluğunu taşıyanlar, milyonların gözüne baka baka insan haklarından dem vurdular.

Yine 14 Aralık'ta açılan yeni mecliste ant içmek için kürsüye çıkan Özal ve ekibi insan haklarından, herkesin hak ve hukukundan sözettiler. Oysa daha geçen ay Avrupa Konseyinde imzaya açılan ve işkenceyi yasaklayan uluslararası belgeyi imzalamayan yanlızca iki hükümetten biri de Özal'ın başbakanı olduğu T.C. Hükümetiydi.

Aslında iktidar o kadar işkenceye batmıştı ki, zaten böyle bir belgeyi imzalayabilmesi olanaklı değildi. Dönemlerinde karakollarda işkenceye uğrayanların, öldürülenlerin haberleri gazete sütunlarından hiç inmedi. Dahası yasal bir parti kurmak amacıyla yurda gelen Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'a bütün dünyanın gözleri üzerlerindeyken işkence yapıldı. Demokrasinin, düşünce,örgütlenme özgürlüğünün gerçekleştirilmesi için en temel haklarını kullanan bu iki kişiye, insan haklarına, insan onuru ile bağdaşamayan işkenceler uygulandı. Elektrik verildi, hayaları sıkıldı, basınçlı su ile ıslatıldı, Filistin askısına alındı. Günlerce çıplak bir durumda, uyutulmadan sandalye üzerinde oturmak zorunda bırakıldı. Şuurunu kaybettirecek iğneler yapıldı.

Gazeteler Kutlu ve Sargın'ın sorgulamasına MİT ve Emniyet üst yetkililerinin katıldığını, DGM savcısının aynalı camdan sorgulamayı gözlediklerini yazdı.

Yapılan işkencelerin izlerinin silinmesi için Kutlu ve Sargın,yasal sürenin aşılması pahasına yargı önüne çıkarılmadan gözaltında tutuldu.

İnsanların yaşam hakkının çiğnendiği hatta yokedildiği olaylar Sargın ve Kutlu ile sınırlı kalmış değil. Seçim sonuçlarının açıklanmasıyla birlikte işkenceler bütün yurtta artmış görülüyor. Son günlerde gazeteler birbirinin peşisıra gelen işkence haberleriyle doldu. Karakola düşen her vatandaş işkenceye uğramadan karakoldan çıkamıyor. İşkence emniyette kurumlaştı. Yeni teknikteki aletlerle daha da geliştirildi. Yalnız emniyet birimleri değil, cezaevleri bile işkence yuvalarına dönüştürüldü.

Demokrasiyi çiğneyenler, insan haklarına riayet etmeyenler, işkenceciler hala iktidarlarlar. Bu iktidarın sorumlulukları bir yandan meclis kürsüsünde insan haklarını, herkesin hukukunu koruyacaklarına dair ant içiyorlar, diğer yandan işkencecilerin bizzat destekçisi oluyorlar.

Bir taraftan düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayarak, her hak arayışına baskı ve işkence ile karşılık vererek iktidarda kalacaklarını sananlar aldanıyorlar. Portekiz, İspanya, Arjantin ve Haiti de düşen duruma Türkiye'deki işkencecilerin de düşeceği unutulmamalıdır.

TİP ve TKP GENEL SEKRETERLERİ YAPILAN İŞKENCELERİ AÇIKLADILAR

TKP ve TİP genel sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın Cumhuriyet Savcılığı'na ayrı ayrı verdikleri dilekçelerde kendilerine yapılan işkenceleri açıkladılar. Basında da yeralan açıklamalardan 1980'den sonra ülkemizdeki insanlara uygulanan tüm işkencelerin yapıldığı anlaşılıyor. Yalnızca Nihat Sargın'a yaşından dolayı "sakıncalı" bulunarak elektrik verilmemiş.

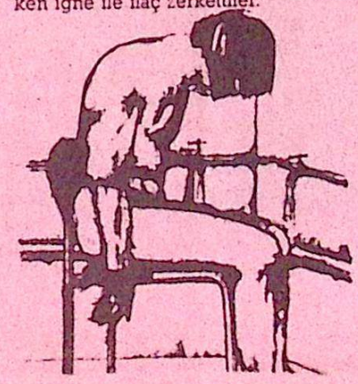
1- On gün boyunca gözlerimiz bağlı olarak, uykusuz ve iskemlede oturtularak sorugulandık.

2- Gözaltından yaklaşık 10 gün sonra askıya alındık. Bundan önce de bir süre tazyikli su altında tutulduk.

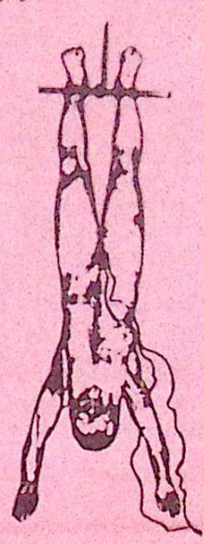
3- Sonra tekrar işkence odasına getirilerek elektrik işkencesi yapıldı. Elektrik işkencesinden önce su altında ıslatıldım. Askıdayken ve ıslak olarak elektrik verildi. (Haydar Kutlu)

4- Sorgulamalardan önce ve elektrik işkencesinden sonra ilaç verdiler. Elektrik işkencesinden sonra otururken iğne ile ilaç zerkettiler.

5- Sürekli iskemlede oturtularak ve bağırıp dürtülerek 170 saat uykusuz bırakıldık.

6- Askıdayken küfür, hakaret ve tehdit yağmuruna tutulduk.

SEÇİM SONUÇLARI VE ANAP İKTİDARININ YASALLIĞI

Turgut Özal'ın bir çok konuda Türkiye'yi küçük Amerika yapmak istediği biliniyor. Seçimlerden sonra Başbakan'ın seçim sistemimiz konusunda da aynı niyeti taşıdığı gazete sütunlarında yeraldı.

Özal'ın, çıkardığı seçim kanunu ile yalnızca üçkâğıda getirip iktidarı ele geçirmeyi hedeflemediği, aynı zamanda ülkemizi ABD'de olduğu gibi iki partili bir "demokrasi"ye dönüştürmek istediği anlaşıldı. Böylece ANAP'ın planlarına göre bir tarafta muhafazakar ANAP, diğer tarafta da kolay kontrol edilebilecek bir muhalefet partisi olacaktı. Refah Partisi'ne, Doğru Yol'a, İslahatçı Demokrasi Partisi'ne ve Komünist Partisi'ne yaşama hakkı tanınmamalıydı.

Bu amacın gerçekleştirilmesinde ilk adım seçim kanununun çıkarılması oldu. Meclis çoğunluğunun ANAP'ın elinde olması ve DYP ile DSP'nin boykot çağrılarının yeterli yankıyı bulamaması yüzünden kanun uygulamaya konuldu.

Bu arada yeni yasayla iller seçilmiş, bölgeler yeniden ANAP'a göre ayarlanmış, ilçe ve il barajı konulmuş, 20 ilçeye il yapılacakları vaadinde bulunulmuş (5.12.1987, Cumhuriyet), Fak-Fuk-Fon'dan milyarlar harcanmış, bazı iller, semtlere tehditler savurulmuş, kamu görevlilerine bölgelerinde propaganda yapmaları için izinler çıkarılmış, paralar dağıtılmış, DSP dolaylı yollardan desteklenmiş, Televizyonun olanaklarından sonuna kadar yararlanılmış, buna karşılık muhalefete yalnızca 10 gün bırakılmıştı. Bunlar yapılanlardan yalnızca birkaçıydı.

Artık file doldurmak başarı. Poşetin içindeki yiyecekler bileucretlerin önemli bölümünü götürdü. Kısaca ANAP'a oy vermeleri için hiç bir neden yok

Bu çabaların boşuna olmadığı seçim sonrasında net biçimde ortaya çıktı.

a) Barajsız ve kontenjansız bir seçimde ANAP iktidar olamayacaktı.

b) Sosyal demokratların birliği sağlanabilseydi, ANAP tüm bunlara rağmen iktidar olamayacaktı.

ANAP, hangi sistemle ne kadar oy aldı?

Demokrasilerde tabanın siyasal eğilimlerinin meclis aritmetiğine yansıması gerekir. Sosyal bilimciler bunun böyle olduğunu belirtirken şunu eklemeyi de unutmuyorlar sözlerine:

"Eğer, seçmenlerin çoğunluğu, kendi seçtiklerinin yerine, bir seçim sisteminin oyunu olarak başka bir iktidarı başlarında görürlerse, o ülkede toplumsal bunalımlar ortaya çıkar."

Ya Türkiye'de ne oldu?

ANAP'ın ülkemize dayattığı seçim kanunu ile toplam seçmenin yüzde 20'sine tekabül eden 5 milyon seçmenin oyu boşa gitti ve bu seçmenlerin destekledikleri partiler meclise giremediler. Bu uygulamaya en çarpıcı örnek olarak Van ve Zonguldak illeri gösterilebilir. Bu illerden Van'da ANAP oyların yalnızca yüzde 25'ini almasına rağmen Van'dan çıkacak milletvekillerinin tamamanı kendi partisinden meclise gönderdi.

Eğer, barajsız ve kontenjansız seçimler yapılsaydı ANAP iktidara gelemeyecekti ve yalnızca 206 milletvekili çıkarabilecekti. Ve bunun üzerine DSP ile SHP birlikteliği sağlanabilseydi, ANAP belki çoğunluk partisi bile olamayacaktı.

Özal gerçeği saklıyor, işçiler ANAP'a oy vermedi

Seçim sonuçlarının bir diğer özelliği de, işçilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde ANAP'ın yüzde 13 oranında rekor bir oy kaybına uğrayarak gerilediğiydi. Sendikal hak ve özgürlükleri ortadan kaldıran, zam üstüne zam yapan Özal iktidarının hala işçilerin kendilerini desteklediğini söylemesi ise, iktidarın gerçekleri saklama telaşından kaynaklanıyordu.

ANAP'ın işçilerin yoğun yaşadığı bölgelerdeki oy oranları

İLLER	OY ORANI (Yüzde)
Adana (1,2,3)	34
Gaziantep (1,2)	36,7
İçel (1,2)	35,6
İstanbul (3,4,6,7)	36,2
İzmir (3,4)	32,4
Kocaeli (1,2)	25,9
Zonguldak (1,2)	25,8
İller ortalaması yüzde 32	

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere ANAP işçilerin yoğun olarak yaşadığı sanayi bölgelerinde yalnızca yüzde 32 oranında oy almıştır. Yani, bu illerde geçerli oy kullanan 5 milyon 100 bin seçmenden 3 milyon 468 bini ANAP'a karşıdır.

İktidarın yasallığı ve işçilerin sorumluluğu

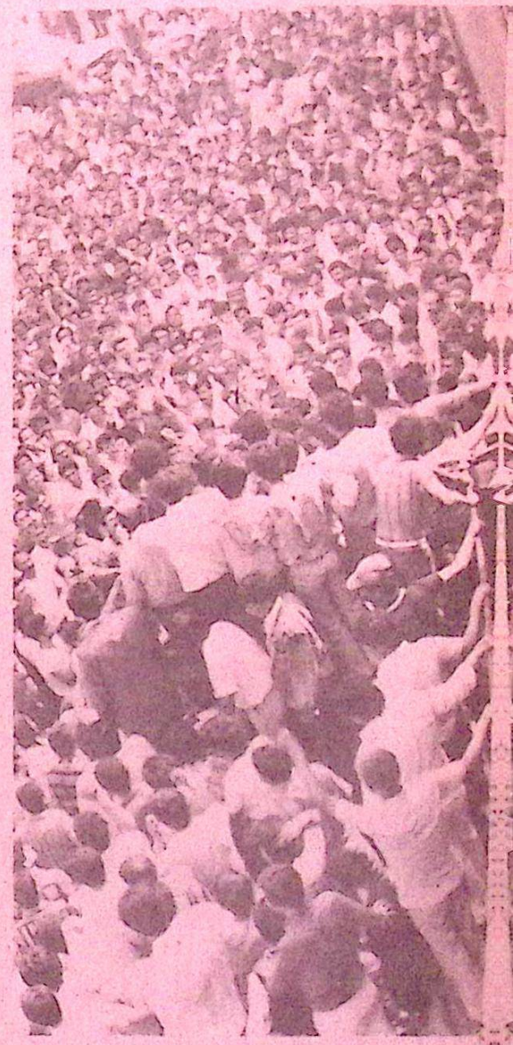
Tüm bunlara rağmen Özal ve iktidarının "İşçiler hala bize oy veriyor" diyebilmesinin altında yatan gerçeğin irdelenmesi, kendilerinin "üretimden doğan güçten" korktuklarını ortaya çıkarıyor.

Yüzde 36 oyla iktidar olabilme "becerisi" şimdiye kadar hiç bir partiye nasip olmadı.

Evet, ANAP hükümetinin meşru ve yasal olmadığı kanısı her geçen gün daha da yaygınlaşıyor bu yüzden. Azınlık iktidarına oy vermeyen milyonlarca işçi, emekçi ve çeşitli toplum kesimleri ise, hükümete, iktidara karşı sorumluluklarını yeniden gözden geçirecek gibi görünüyorlar. Petrol-İş Sendikası'nın zamlar sonrasında yayınladığı basın bildirisinde bu gelişme şu sözlerde netleşiyor:

"...Yüzde 36 oy alan iktidarın, azınlık iktidarı olduğunu unutmaması ve halkımızı zamlar ile terbiye etmekten vazgeçmesini öneririz."

Seçim sonrasında yapılan zamlara gösterilen ve ANAP iktidarının yasallığı hakkında fikir veren en anlamlı tepki buydu. İşçiler, emekçiler bu ve benzeri tepkilerin yaşama geçirilmesi için hazırlar. Ya partiler, sendikalar, Türk-İş, Hak-İş, meslek odaları, dernekler, onlar ne yapıyorlar?

Kazlıçeşme işçileri de ANAP iktidarının ne menem olduğunu 4 ay sürdürdükleri grevde anladı.

İSTANBUL'DA BİR SEMT ZEYTİNBURNU

ZEYTİNBURNU BELEDİYE BAŞKANI MUZAFFER ÇAVUŞOĞLU HAKKINDAKİ SÖYLENTİLER ALDI YÜRÜDÜ

ANAP'LI BAŞARILI BİR BELEDİYE BAŞKANI KAÇ MİLYAR YEMELİ?

Bir savaş sonrasının görüntüleri var Zeytinburnu'nda. Tek göz, belki 10 kişinin yaşadığı gecekondular, çamurlu ve yağmurlarda geçit vermeyen sokaklar. Diğer yanda da alınıp verilen haraçlar, vurgun ve bir çırpıda el değiştiren milyarlar.

Alınteri 16

Turgay Türk

Zeytinburnu, Bakırköy, Fatih ve Eyüp ilçeleri arasında, fabrikaların ve doğal olarak işçilerin yoğun olduğu bir ilçe. İstanbul'un en eski gecekondu bölgesi olan bu semt 11 kilometrekarelik bir alan üzerine kurulu. Resmi rakamlara göre 150 bin kişi yaşıyor.

Bir savaş sonrasının görüntüleri var Zeytinburnu'nda. İnsan boyu, tek göz, en az 10 kişinin birlikte yaşadığı gecekondular. Çamurlu ve geçilmez dar yollar, yoğun bir sefalet. İki adımda bir sağlı sollu kahveler yeralıyor, içi işsizlerle dolu.

Kahvelerin kapısından başınızı uzatıp içerisini dinlediğinizde "Usta, beş çay yap." "Ah ulan ah, yine papaz gelmedi." "Sorma evlat kömürü de alamadık bu sene." "Hadi beş taş beş yüz lira" seslerini duyarsınız.

Bir başka ses de fabrikalarında, mahallelerinde, evlerinde duyulur Zeytinburnu'nun. Fısır fısır konuşmalar bunlar; ANAP'lı Belediye Başkanı Muzaffer Çavuşoğlu'nun anlatıldığı.

Ama yüksek sesle konuşanlar da vardır Zeytinburnu'nda. Erken seçim öncesi kahve konuşmalarından tanıdığımız Doğru Yol Partisinden meclis üyesi Cemal İskurt bunların başında gelmekte. Kendisinden randevu alıp belediye başkanı'nın "yaptıkları" üstüne konuştuk.

Sayın İskurt, belediyenin bütçesinden başlayalım isterseniz. Söylentiler nedir?

"Şimdi, belediyenin bütçesi 26 milyar lira. Bu bütçe ile çok işler yapılır. Ama az iş yapıldı. Bu para 4 yıllık bütçedir. 1988 yılı bütçesi 8 milyar 45 milyon lira olarak geçti. Geriye kalan da 3 yıllık bütçe. Peki bu bütçe ile neler yapıldı? Söylentiler buradan kaynaklanıyor."

Kendi zimmetine mi geçiriyor paraları?

"Bence önemli olan adam kayırıyor mu kayırmıyor mu? Kendi içimizde Belediyeler Kanununun 63. maddesini çalıştıramadık. Bu madde, harcamaların denetlenmesi ile ilgili. Bu maddenin çalıştırılması için başta topladığımız imzalara ANAP'lılar da katıldılar ama sonra her nedense geri çektiler."

Stadın ihalesi kime verilmişti, bilginiz var mı?

"Stad, parça parça ihale edildi. Yakınlarına mı, iş ortaklarına mı verdi, şu aşamada bir şey söyleyemeyeceğim. Stadın büyük bir kısmı yapıldı. Çok az bir kısmı kaldı. İki milyar liraya malolacak şekilde gösteriliyor. Bence 800 milyon liraya malolabilirdi. Bir milyar 200 milyon lira başkanın veya yakın çevresinin cebine giriyor dersem suç işlemiş olurum, çünkü elimde delil yok. Ama şaibeler diz boyuna çıkmıştır.

Muzaffer Çavuşoğlu başkan olmadan önce küçük bir kliniği vardı. Şimdi Zeytinburnu Adliyesinin karşısında büyük bir kliniği var. Burası ona 200 milyon liraya maloldu. Seçimden önce akrabalarının fırını vardı. Seçimden sonra fırını bir başkasına devredip hep beraber En-İl inşaat şirketini kurdular. Başkanın kendisi işin içinde resmi olarak yok. Ama akrabalarından soyutlayamazsın ki. Şirketin kurucuları Nurettin Çavuşoğlu (kardeşi), Ethem Koliçan (Halaoğlu ve başkanın yardımcısı), İlhan Ayır (akraba), Lütfü Ayır (akraba) olarak görünüyor. Şirketin adı da bunların baş harflerinden oluşuyor."

Sebze halinden de sözediliyor halk arasında.

"Toplam 50-60 direğin üzerine çinko çekilmiş. Buna semt pazarı deyip 84 milyona malolmuş gibi gösteriyorlar. En çok 30 milyona malolur. Geriye kalan 50 milyon nereye gitti? Yasanın 63. maddesi çalıştırılmadığı için hesap soramıyoruz."

DYP Belediye Meclisi Üyesi Cemal İskurt: "Zeytinburnu Stadı, 2 milyar liraya malocak şekilde gösteriliyor. Bence 800 milyona malolabilirdi. Bir milyar 200 milyon lira Başkanın veya yakın çevresinin cebine giriyor dersem suç işlemiş olurum."

Muzaffer Çavuşoğlu'nun klinikleri. Eskisi altta ve şimdi "Zeytinburnu Beldemiz" aylık mecmuasının yeri olmuş. Üstte ise, Başkan olduktan sonra kotardığı "Tıp merkezi."

TONTON BABANIN BİR ÇİFTLİĞİ VAR ÇİFTLİĞİNDE BAŞKANLARI VAR HARAÇ, RÜŞVET DİYE BAĞIRIR ÇİFTLİĞİNDE TONTON BABANIN

Peki başkan hakkında herhangi bir işlem yapılmadı mı?

"Müfettişlerin gelip teftiş yaptığı bazı dosyalar var. Ankara'dan geldiler. Tayin ve atamalarla ilgili usulsüzlükler ortaya çıktı. Duyduğuma göre Ocak ayının sonlarına doğru, başkan hakkındaki bir kaç dosya Bölge İdare Mahkemesine gidecek"

ANAP'lı belediye meclis üyeleri de servetlerini artırdılar mı?

"Söylentiler aldı başını gidiyor. Temel Kır 2500 lira borçla ANAP'tan belediye meclis üyesi oldu. Bugün milyarları var. Sorduğum zaman "ticaret yaptım" diyor. Göstersin defterleri biz de anlayalım. Bu para kara paradır. Eğer 63. madde çalıştırılmış olsaydı bunları ortaya çıkaracaktık. Ama sahtekarlıkları ortaya çıkmasın diye bu maddeyi çalıştırmaya yanaşmıyorlar."

Cemal İskurt'a teşekkür edip ayrılıyoruz. Ancak iki kişinin sığabileceği dar sokaklardan yürüyoruz. Hava soğuk olmasına rağmen yamalı elbiseleri içinde küçücük çocuklar bir su birikintisinde kağıttan kayık yüzdürüyorlar. Az ileride küçük kulübesinde oturan bir ayakkabı tamircisine merhaba diyoruz. Güngörmüş ayakkabıcı, sorgulayan ve çocuksu gözlerle "Buyur evlat" diyor. "Sizin buraları çağ atlamış" diyorum. Dişsiz ağzıyla bir kahkaha atıp "sevdim seni" diye cevap veriyor. Sohbeti koyulaştırıp sözü Belediye Başkanına getiriyoruz. Fotoğraflarının çekilmesine ve adının yazılmasına karşı çıkıyor. Bir şeyler anlatmak istediği belli. Tamam diyoruz.

En-İl inşaat şirketinin Seyit Nizam caddesinde yeşil alan diye gösterilen bir yere kat karşılığı inşaat yaptığı söyleniyor. Bu konuda bilginiz var mı?

"O yer, eskiden beri mandıra olarak kullanılıyor. Şuayip Yoklar diye biri, üç kardeşi ile birlikte yerin sahibi olarak gösteriliyor. Önce 7000 metrekarelik yerle yanındaki 3800 metrekarelik yer yeşil alan olarak ilan edilmişti. Şimdu bu üç kardeşin üzerine gösteriliyor. Onlar da burayı Başkanın akrabalarının ve kardeşlerinin kurduğu En-İl inşaat şirketine burayı kat karşılığı verdiler."

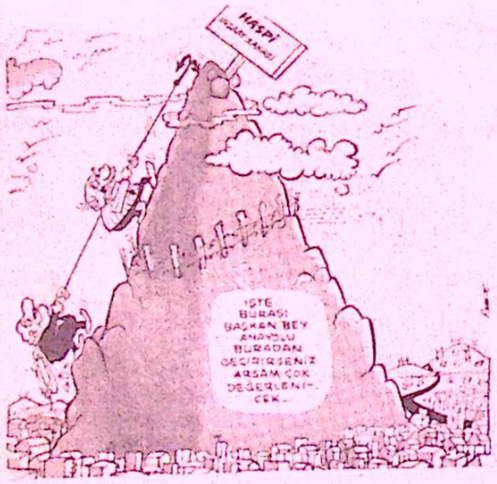

İşte 84 milyon liraya malolduğu söylenen çinkodan yapılmış pazar.

Ayakkabı tamircisinin yanından ayrılarak bahsedilen yere gidiyoruz. Yerin sahibi olarak görünen Şuayip Yoklar En-İl inşaat şirketi ile ilgili sorularımızı geçiştirmeye çalıştı. Yerin eskiden beri sahibi olduğunu, yeşil alan diye ilan edilmediğini söyledi. Fotoğrafını çekip ayrılırken "Aman yazmayın kardeşim. Devlet bizimle uğraşabilir,

ANAP meclis üyesi Temel Kır 2500 lira borçla meclise geldi. Bugün milyarları var. Sorduğum zaman ticaret yaptım diyor. Göstersin defterlerini biz de anlayalım. Bu para kara paradır. Yine söylüyorum, sahtekarlıkları ortaya çıkacağı için, Belediyeler Kanununun harcamaların denetlenmesini sağlayan 63. maddesini işletmiyorlar."

bizden ne istiyorsun" diye söyleniyordu.

Hava kararmaya başladığında dergiye dönmek üzere Zeytinburnuna doğru yola koyulduk. Şimdi Belediye Başkanı Muzaffer Çavuşoğlu ile görüşmeli diye düşünüyorduk. Bulgaristan göçmeni Arif Şentürk'ün konseri sırasında belediye başkanının odasından giden 6 milyon, Çavuşoğlu'nun milletvekilliği için başvurusu ve reddedilmesi, belediye seçimlerinden sonra ortaya çıkacak olan ve şimdilerde Bakırköy'de bir galeride bekletilen, değeri 30 milyonu aşan Mercedes marka otomobiller ve daha neler, neler.., Bunların hepsini nasıl sıraya koyacağımızı düşünürken tren durdu. Sirkeciye gelmiştik.

NURSAN ÇELİK EŞYADA İKİNCİ DİRENİŞ: "AJANLAR DIŞARI"

İşverenin attığı temsilcilerini direnişle geri aldıran NURSAN işçileri bu kez can ve iş güvenlikleri için direnişe geçtiler.

18 Ocak cuma günü işverenin Otomobil-İş sendikasına karşı çalıştırmak üzere işe aldığı "işçiler" sendika üyelerini, "Pazartesi günü buraya olay çıkarmak üzere iki kişi getireceğiz. Otomobil-İş'ten istifa etmezseniz siz bilirsiniz" diyerek tehdit ettiler. Pazartesi günü işbaşı yapan Nursan işçilerinin içinde bu iki kişi de vardı. Eli tornavidalı bu iki kişi kaşla göz arasında önlerine çıkan ilk fırsattan yararlanarak hemen o gün işyerinin tuvaletin de Otomobil-İş üyesi bir işçiye saldırdılar. Aynı anda işyerinde bulunan Topkapı Şube Başkanı'nın olaya müdahalesiyle saldırganlar emellerini tam olarak gerçekleştiremedi.

Salı günü bu iki kişinin yeniden işbaşı yapması üzerine işyeri temsilcileri, işverene saldırganların dışarı çıkarılması için ikazda bulundular. Bu bir sonuç vermeyince de 250 işçi üretime son verdi. İşçiler, aralarında ajanlar, provakatörler istemediklerini, iş huzuru ve can güvenliği istediklerini belirterek "Yeni toplu sözleşme dönemimiz yaklaşırken işveren birliğimizi bozmak amacıyla komplolar düzenlemektedir. Üretimden doğan gücümüzü kullanarak bu hesapları boşa çıkaracağız." dediler.

Dostluk güzel şey. Direnmek ve kazanmak ta...

Kale Kilit işçileri Nursan işçileri ile dayanışmada.

Yemek boykotu da yapıldı Nursan'da. Yedikleri sendikaları Otomobil-İş'in dağıttığı kumanyalar.

İŞÇİLERİN BİRLİĞİ

Biz İstanbul'un bir ilçe belediyesinde çalışmaktayız. Bir süre önce toplu iş sözleşmesiyle hak kazandığımız yıllık elbise alacaklarımız gündeme geldi. İşveren biz temsilcileri toplayıp elbise numunelerini gösterdi. Biz bu toplantıya gitmeden evvel işçi arkadaşları bu konuda haberdar ettik. İşçi arkadaşlardan elbiye yerine diğer ilçe belediyelerini örnek göstererek elbise karşılığına para önerisi geldi. Bu isteğe işveren yanaşmadı. Biz temsilcilerle bunun üzerine numuneleri alıp işçi arkadaşlarla bir elbisede karar kıldık. Bir süre sonra karar verdiğimiz elbisenin aksine çok kötü kumaştan yapılmış elbiseleri almamız için işveren biz temsilcilere haber yollamış. Tekrar bu elbiselerden numune alarak işçi arkadaşlara gösterdik. İşçi arkadaşlar bu elbiseleri almayacaklarını karar ettiler. Bu karar işverene intikal ettiğinde, cevabı 'ister alsınlar İster almasınlar. Bütçemiz buna el veriyor." Oysa bütçe 18 milyar. Elbiseler iki hafta depoda bekledi. İki hafta sonra bazı arkadaşlarda çözülmeler olduysa da işçiler iki hafta bir süre ile elbiseleri almamakla tepkilerini dile getirmiş oldular. İşçiler birlikten nasıl bir gücün doğduğunu gördüler. Birlikte karar almanın bilincine vardılar. En tutucu en geri düşünceli arkadaşların bile ne olursa olsun ortak çıkarlarımız doğrultusunda hareket etmemiz gerektiğini vurguladılar.

TÜSTAV

YARDIM MI, HARAÇ MI?

Yetkililerin yalanlamalarına karşın pek çok devlet koruluşunda, halkın çeşitli işleri sırasında para toplanmaya devam ediliyor. Her öğretim yılı öncesi Bakanlığın sözde uyarıları, içtenlikten uzak olduğundan lafta kalıyor. Çocuklarını okula kaydettiren velilerden çeşitli "vakıf" ve "dernek"ler "teberru yardımı" adı altında, yetkililerin gözkırptığı bir ortamda para sızdırıyorlar. Başvurular yapılsa da herşey zaten bilindiği ve danışıklı dövüşüldüğü için sonuçsuz kalıyor.

Geçtiğimiz aylarda başlayan bir uygulama ile adliyelerde sabıka kaydı almak için dilekçe verenlerden önce 1000 TL. istenmeye, ardından ellerine bir "yardım makbuzu" tutuşturulmaya başlandı. Makbuzun üzerinde, "Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı" yazıyor.

Bölge Trafik Bürolarında da benzer olaylar yaşanmıyor değil. Sürücü belgesi almak için bürolara başvuranlardan, sürücü belgesini cebine koyabilene kadar çeşitli aşamalarda birkaç kez gönülsüz olarak para sızdırılıyor. "İşim aksamasın" kaygısıyla karşı çıkan da olmayınca, bu durum sürüp gidiyor. Bu haraç gibi önüne dayatılan makbuzları almak istemeyenler ise "uygun" biçimde ikaz ediliyor! "Türkiye Trafik Yasalarını Koruma Derneği", "İstanbul Trafik Kazaları Yardım Vakfı", "Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı"na hergünmilyonlarcapara akıyor... Yukarıdaki makbuz örnekleri bunların yalnızca birkaçı.

ESKİŞEHİR-BOZÜYÜK VİTRA'DA NELER OLUYOR?

Eczacıbaşı Holding kuruluşlarından Bozüyük'te kurulu Vitra seramik grubu işyerinde işveren, sendikal nedenlerle 50 işçinin işine son verdi. Bu konuda Kristal-İş sendikası tarafından yapılan basın açıklamasında şunlar söylendi: "İşyerinde çalışan 460 işçiden 350'sinin toplu olarak sendikamız Kristal-İş'de örgütlemeleri üzerine işyerinde daha önce örgütlü bulunan Çimse-İş Sendikası'nın Bozüyük şube yönetimi ve Toprak İşverenleri Send. kası'nın kışkırtıcı tutumları nedeniyle Vitra işvereni Kristal-İş'in örgütlenmesini kırmak amacıyla 50 işçiyi işten çıkardı. Sendikamız, sendikal nedenlerle işten atılmaları şiddetle kınarken işçinin hak ve çıkarlarının sonuna kadar savunulacağını ve işçilerin talebi doğrultusunda örgütlenme çalışmasının sürdürüleceğini bildirir."

FABRİKALARDA DİRENİŞ

Kartal-Yunus'ta kurulu Mutlu Akü Fabrikası'nda Petrol-İş üyesi işçiler yemek boykotlarını sürdürüyorlar. 1200 işçinin çalıştığı fabrikada boykota tüm işçiler katılıyor. Sözleşmeyle elde ettikleri deri ceketlerinin işveren tarafından yeniden pazarlık masasına getirilmesini kabul etmeyen işçiler, ek zam taleplerini de dile getiriyorlar.

Sarıyer yolu üzerindeki PFİZER işçileri de bir ayı aşkın süredir yemek boykotu yapıyorlar. Üyesi oldukları Laspetkim-İş Sendikası öğle yemeklerinde işçilere kumanya dağıtıyor. Pfizer işçileri süper emeklilik kesintilerinin ödenmesini istiyorlar.

İstinye ve Pendik tersanesi işçileri de işyerlerinde birer günlük yemek boykotu düzenlediler. Tersane işçileri yemeklerinin kalitesiz ve bozuk olduğunu belirterek işçilere verilen yemeğin kalitesinin yükseltilerek denetlenmesini istiyorlar. Yemek boykotlarına tüm tersane işçileri tam bir katılım sağladı.

Özal açıkladı: "Ek Zam yok"

GENEL GREVE DOĞRU

Geçen sayımızda Özal iktidar olduğunda büyük ölçekli zamların gerçekleşeceğini belirtmiştik. Sonuç beklendiği gibi çıktı. Şekerden ulaşıma, demirden petrole kadar bir çok temel malda fiyatlar arttırıldı. Bu artışlar diğer mallara da yansıdı ve enflasyon hızla yükseldi.

Süper emeklilik yasasından doğan kesintilerin yıl içinde elde edilen ücret artışlarını götürmesinden sonra gelen bu pahalılık şoku, gerçek ücretleri iyice düşürdü. Zam şoku sırasında "ücretleri ayarlamak gerekir", "Ek zam yapılmalı", "sosyal patlama olacak" diyen işveren temsilcileri işçilerden örgütlü bir tepki göremeyince giderek bu sözlerini hiç söylememiş saydılar. Hatta biraz zaman geçince tam tersini demeye başladılar.

DİRENENLER BİR HAYLİ ÇOK

1987 yılında toplu sözleşmelerde ücret artış oranı en fazla yüzde 40'larda kalmasına karşın, yüzde 60'ları aşan enflasyon ve sigorta prim kesintilerinin yükseltilmesi işçiler açısından ek zam talebinin haklılığını ortaya koyuyor. Ancak toplu iş sözleşmelerinin sona ermesi için oldukça zaman bulunan işyerlerinin yeniden ücret artışı sağlayabilmeleri, işverenleri etkileyecek bazı yöntemleri uygulayabilmeleriyle fazla mesai yapmama ya da üretimi yavaşlatma, ancak örgütlülüğünü ve birliğini koruyabilen işyerleri için geçerli. 12 Eylül'ün baskı dolu ortamından sonra bu durumdaki işyerlerinin sayısı ise oldukça az. Yine bu niteliklere sahip olmasa da "bıçağın kemiğe dayanması" nedeniyle direnişe geçen fabrika sayısı bir hayli çok.

HER ŞEY HÜKÜMETE BIRAKILIYOR

Ancak ek zam konusundaki işyerlerinde verilecek mücadele kadar konfederasyon düzeyindeki girişimler de önem kazanıyor. Özellikle Hükümet/Türk-İş arasında kamu işyerleri için varılacak bir anlaşma, özel işyerlerini de etkileyecek. Belki Yüksek Hakem Kurulu'nun etkin çalıştırıldığı 1980 dönemini hatırlatırcasına yapılan zamlar özel işyerlerine de yansıtılacak.

Sendikaların ve Türk-İş'in bu konuda aktif bir çalışma içinde olduğu pek söylenemez. Özellikle seçim öncesinde süper kesintilere karşı ek zam talebi yakıcılığını hissettirmesine karşın sendikalar tarafından gündeme alınmadı. Herşey Türk-İş tarafından yeni kurulacak hükümete bırakıldı.

İKTİDARIN OYUNLARI

Ancak, ANAP yeniden iktidar oldu. Türk-İş "nezaket"ziyaretleriyle yeniden diyalog arayışları içinde olduysa da, Özal'ın Halit Narin'le birlikte "ek zam yok" biçiminde açıklamaları bu diyaloğu birden kesti. Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz, Özal'ın kendisiyle ek zam uygulamasını toplu pazarlık düzeniyle uyumunu nasıl sağlarız diye konuştuğunu ve Aralık ayındaki enflasyon oranları alındıktan sonra, hükümet-işçi-işveren arasında yapılacak görüşmeler sonucunda bir karara varılacağını belirttiğini ileri sürdü.

Özal'ın, Narin'le yaptığı görüşmeyle birlikte ortaya çıkan kararlı tavrı, sendikaların kendilerine gelmelerine neden oldu. Ve ilk kadın Çalışma Bakanı İmren Aykut'la başlayan sıcaklık birden soğudu.

EN ETKİLİ MÜCADELE YOLU

Özal'ın işçilere yönelik kararlı tavrını gören sendikalar birden son Türk-İş Genel Kurulu'nda kabul edilen, ancak bir türlü yaşama geçirilemeyen eylem programını hatırladılar. İktidara karşı işçi sınıfı gücünü göstermeliydi. Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan, "Türk işçi hareketi fazla zaman kaybetmeden biraraya gelip, gündemini iyi saptamalıdır. Özal iktidarının işçi hakları karşısındaki ağır uygulamaları karşısında, hep birlikte etkili mücadele yolunu belirleyerek harekete geçmelidir. Genel grev de dahil, yapılması gereken etkili, sonuç alıcı mücadele yolları belirlenmelidir" diyerek soruna önemli yerden parmak basıyordu.

PAZARLIK GÜCÜ NASIL KAZANILIR?

Basisen Genel Başkanı Metin Tiryakioğlu da, "Şu anda sendikalar olarak yaptırım gücümüz yok. Önemli olan yaptırım gücümüzü geri almaktır" diyerek hükümet ve işverenler karşısında güçlü bir konum kazanmak gereğinden sözetmektedir.

Sendikal hareketin geleceği ve ek zam girişiminin olumlu sonuca kavuşması, Metin Tiryakioğlu'nun da dediği gibi sendikaların pazarlık gücünü elde edebilmeleriyle ilintili. Bu da işçi sınıfının işyerlerinde etkinliklerini arttırarak kısmi başarılar kazanmaları kadar, işkolu ve ülke düzeyinde artık meşruluk kazanan etkili eylem biçimlerini kullanmalarıyla gerçekleşebilir. Bu yapılmadığı takdirde haklarımızı teker teker yitireceğimiz açık.

Çelik işçileri fabrikalarının kapatılmaması için direniyor.

ALMANYA'DA İŞTEN ATILMAYA KARŞI DİRENİŞ

Krupp Reinhausen fabrikası işçileri işyerlerinin kapatılmasına karşı 28 Kasım günü başlattıkları direnişi sürdürüyorlar. Yerel olarak başlayan direniş kısa bir süre içinde tüm çevre halkını ve eyaleti sardı.

1987 yılı başlarında işveren demir-çelik işkolundaki durgunluğu ve giderek azalan siparişleri neden olarak göstererek işletmenin Reinhausen bölümünden çok sayıda işçi çıkarmak istediklerini açıklamıştı. IG-Metall Sendikası temsilcileri ve işveren arasında 1987 Mart ayından bu yana süren yoğun toplantılar sonunda Eylül ayında Reinhausen işletmesinin kapatılmaması, burada işten çıkarılması düşünülen 2 bin işçinin de Krupp'un başka yerlerdeki işyerlerine dağıtılması yönünde anlaşmaya varılmıştı.

Bu anlaşmaya rağmen, Krupp temsilcisi Kasım ayı sonlarında Krupp Reinhausen işletmesinin tamamen kapatılacağını açıkladı.

İşçiler bu karara tepki göstererek, işveren temsilcisini çürük yumurta yağmuruna tuttular ve işlerini korumak için direnişe geçeceklerini açıkladılar.

Reinhausen ve çevresinde, kısa zamanda kadınların, çocukların, politik partilerden bazılarının ve kiliselerin katıldığı dayanışma girişimleri oluşturuldu.

29 Kasım günü Kamu Hizmetleri Sendikası 13 bin kişinin katıldığı bir dayanışma mitingi düzenledi. 13 Aralık'ta Duisburg kentinin hemen tüm okullarından sayıları12 bini bulan öğrenciler **"Babalarımız için iş"** pankartı ile Reinhausen'e yürüdüler. Öğrencilere öğretmenler de katıldı.

10 Aralık günü ise eyalet çapındaki demir-çelik fabrikalarında işçiler iş bıraktı. Gün boyunca yapılan mitinglere 150 bin kişi katıldı. Aynı gün posta, temizlik ve demiryolu işçileri de iş bıraktılar. Köprüler tutuldu, otoyolların giriş ve çıkışları kesildi, trafik durdu.

18 Aralık günü ise, Alman Sendikalar Birliği'nin çağrısıyla Reinhausan içinde 25 bin kişinin katıldığı mumlu ve meşaleli bir gösteri yapıldı. Bu gösteriyi 100'ün üzerinde papaz destekledi.

Gösteri sonunda yapılan toplantıda konuşan Çalışma Bakanı Blum, yumurta yağmuruna tutuldu.

Aralıksız süren bu gösterilerde Krupp'ta çalışan ve ilk elde işten atılacaklar arasında bulunan Türk işçileri de yoğun bir şekilde yer alıyor.

İG Metal Yabancılar Sekreteri Karahasan:

"35 SAATLİK İŞ HAFTASI İŞSİZLİĞİ AZALTACAKTIR"

"İşsizlik sorununun çözüme kavuşması, üretim araçlarının toplumsallaştırılmasıyla ilgili. Pazarı ve üretimi egemenliği altında tutan işletmelerin devletleştirilmesiyle yani kapitalist üretim ve mülkiyet ilişkilerinin kaldırılmasıyla işsizlik sorunu kökten çözüm bulabilir."

Almanya'da çelik sektöründe başlayan bunalımla birlikte işten çıkarmalar hızla arttı. İşsiz sayısının 4 milyona ulaştığı bu ülkede işsizliğe yeni teknoloji kullanımı da neden oluyor. Özellikle üretimde robotların girmesi, genel işsizlik nedeniyle sömürünün daha da yoğunlaştırılması üretim fazlası işçilerin işten çıkarılmasını getiriyor. Önümüzdeki iki yılda yanlızca Ruhr bölgesinde 50 bi işçi işini kaybetme tehlikesi altında. Son günlerde işten çıkarmalara karşı gelişen işçi olayları üzerine dikkatler yeniden bu bölgeye çekildi. Biz de sanayide yeni teknoloji ve robotların kullanılmasının yolaçtığı işten çıkarmalar ile çelik sektöründeki bunalımla birlikte oluşan işsizliğe bir önlem olarak getirilen 35 saatlik iş haftası konusunu bir sendikacı ile görüştük. Almanya'nın metal işkolundaki en büyük sendikası IG MetalYabancılar Sekreteri YILMAZ KARAHASAN sorularımızı şöyle yanıtladı:

35 saatlik iş haftasının ana gerekçeleri nelez sayın Karahasan?

"35 saatlik iş haftası talebi işsizliğin ortadan kaldırılması için değil, işsizlik sorunun azaltılması yönünde bir çabadır. Bu talebin başlıca üç amacı var. **Birincisi;** bugünkü ortamda işsizliğin azaltılmasına katkıda bulunmak. Bu nasıl gerçekleştirilecek? Bize göre çalışma süresi düşürelerek mevcut işin tüm işçiler arasında eşit şekilde yeniden dağıtımı yapılarak sağlanabilir. Örneğin, 7'şer saat çalışan 7 işçi 1 saat daha az çalıştığında aynı üretim 8 işçi ile yapılabilir. 7 işçinin 7'şer saat çalıştığı bir birime yeni teknolojinin girmesi 1 işçinin işten çıkarılmasına neden olacaksa, işçilerin birer saat az çalıştırılmasıyla bu işçinin işten çıkarılması önlenecektir.

İkinci amaç; Çalışma koşulla-,

rının insancıllaştırılmasına katkıda bulunmak. Nasıl olacak? Son göstergelere bakıldığında ekonominin durumu iyi aslında. Üretimde, verimde ve karda artış var. Ama işsizlikte de artış var. Bu yığınsal işsizlik nedeniyle işyerinde baskılar arttı. İşçiler kapı dışarı bırakılma tehdidiyle çok daha yoğun ve sağlıksız çalıştırılıyor. Daha az süreyle çalıştırılma, çalışma koşullarının iyileştirilmesine, işyerinin insancıllaştırılmasına neden olacak.

Üçüncü temel amaç: İşçiler daha fazla serbest zamana sahip olacaklar. Bu da sosyal, kültürel ve siyasal yaşamı etkileme ve yönlendirme olanağı yaratacaktır.

Biliyorsunuz Almanya'da işsiz kalanlara her ay belirli miktarda para ödenmektedir. Çalışma süresi azaltılırsa işsizlere tazminat ödeme gereği de kalmayacak."

İşsizliğin çözümü olarak önediğiniz "haftalık iş süresinin azaltılması" politikası tek başına yeterli mi? Daha başka çözüm önerileriniz yok mu?

"Elbette önerilerimiz haftalık çalışma süresinin düşürülmesiyle sınırlı değil. Saatlik, günlük, haftalık, yıllık, ömürlük diye çeşitli düzeylerde çalışma süresinin azaltılmasını öneriyoruz. Bir işgünü içinde dinlenme molaları arttırılabilir. Tabi ki ücreti ödenerek. Yıllık ücretli izinlerin artırılması mümkün. Almanya'da çalışanlar 6 haftalık izin kullanırlar. Biz bu süre niçin 8 hafta olmasın diyoruz. Ayrıca emeklilik yaşının düşürülmesi, eğitim ve öğrenim yıllarının arttırılması yoluyla istihdam olanağı yaratılabilir. Şu anda yığınsal işsizliğin azaltılmasının kısa dönemli çözüm yolu olarak haftalık çalışma süresinin azaltılması önerilmekle birlikte bazı yan önlemlerin alınması da gerekmektedir. Örneğin, fazla mesainin azaltılması veya kaldırılması.

"Bugün Almanya'da fazla mesai kaldırılırsa 450 bin kişiye isdihdam olanağı yaratılabilir. 35 saatlik çalışma haftası kabul edildiğinde 1,5 milyon yeni işçiye gerek duyulur."

Bugün Almanya'da fazla mesai kaldırılırsa aritmetik olarak 450 bin kişiye istihdam olanağı yaratılabilir. 35 saatlik çalışma haftası kabul edildiğinde 1,5 milyon yeni işçiye gerek duyulur. Görüyorsunuz miktarlar bir hayli yüksek.

35 saatlik çalışma haftası işsizlik sorununun çözümü bakımından kısa dönemli bir öneri. Uzun dönemde işsizliğin bütünüyle kaldırılmasına yardımcı olmayacak. Sendikanızın bu amaçla uzun dönemde gerçekleştirilmeye çalıştığı politikaları var mı?

"35 saatlik işgünü istemi bugün yığınsallaşan işsizlik karşısında gündeme geldi. İşsizliğe uzun vadeli bir çözüm, işçi sınıfının toplumsal-politik etkinliğini arttırmasıyla ilgili. Özellikle yatırımların kontrol edilmesi ve yönlendirilmesi gerekir. Devlet isdihdam arttırıcı politikalara önem vermelidir. Bunun ötesinde maddi olanakların kullanılmasında daha doğru seçimin yapılması da önemlidir. Devlet silahlanma harcamalarına para ayıracak yerde istihdam artıracak alanlara harcama yapmalıdır.

İşyeri düzeyinde de çalışanların ve sendikaların yatırım ve denetime katılması; ama bu katılım yanlızca sosyal konulara değil, personel alımı ve ekonomik konularda da. Yatırım, pazarlama, yeni teknolojilerin girmesi, uygulanması, üretim miktarı, hatta genel ülke ekonomisi düzeyinde de yönetime ve denetime katılabilmenin olanaklarının yaratılması gerekir. Ancak işsizlik sorununun uzun vadede çözüme kavuşması, üretim araçlarının toplumsallaştırılmasına gidilmesi gerekir.

İşkolunuzdaki işten çıkarmaların nedeni yanlızca çelik sektöründeki bunalım değil galiba? Üretime robotların girmesi de işsizliğin kaynağı olabiliyor. Sendikanızın yeni teknolojilerin işyerlerinde uygulanması konusundaki tavrı nedir?

"Aslında teknoloji ile işçi sınıfı yeni karşılaşmadı. Sanayileşmeyle teknolojik değişmeler birlikte gitti. Ancak bugünkü teknoloji daha başka bir karakterde. Ünite, işyeri, işletme hatta tüm toplumu koordine edecek ve denetim altında tutacak toplumsal kurumları dışlayacak, toplumu kültürel, sosyal her alanda ağ gibi sarabilecek bir nitelikte. Bu özelliğiyle yeni teknolojinin işletmelere girmesi emekçileri daha yoğun bir kontrol ağının kurulmasına yolaçıyor. Böylece işyerlerinde zaten olmayan demokrasi de ortadan kaldırılmış olacak. İşçiler korunmasız bırakılarak, işçiler işletme yönetimine bağımlı olabilecekler. Şimdiki makinalar tüm çalışma süresince işçiyi kontrol eden aparatlarla dolu. İşçinin kaç dakika boş kaldığının denetlenmesi mümkün."

"Yeni teknolojiye karşı sendikamızın politikası şimdilerde değişti. Önceleri "evet ama şu koşullar yerine getirilirse" diyorduk. Burada yeni teknolojinin uygulanmasında çalışanlar üzerindeki olumsuz etkilerin önlenmesi yönünde tedbirlerin alınmasını istiyorduk. Ancak beklenilenler gerçekleştirilemediği için bu politika sonuç getirmedi. Daha sonra "yeni teknolojiye hayır diyoruz, eğer emekçiler aleyhine olan etkilerin önlenmesi için gerekli tedbirler birlikte alınırsa." Bu da başarılı bir politika olmadı. Çünkü işçelir ve sendikacılar pasif durumdaydılar. Önlemlerin alınması patronlardan bekleniyordu. Şimdi ise sendikalarda teknolojiye baştan elatma, uygulanacağı yerlerde çalışma koşullarının insancıllaştırılması, çalışma süresinin kısaltılması ve üretimde işçilerin belirleyiciliğinin arttırılmasına yönelik tedbirler alındı. Özellikle işyerlerinin demokratikleştirilmesi talebi öne çıktı."

Federal Almanya'da İŞÇİLER VERGİ REFORMUNA KARŞI ÇIKIYOR

R. Kalfa/Mannheim

Kohl Hükümeti tarafından planlanan 1990 vergi reformuna tepkiler giderek artıyor. Tasarıya ilk tepki onbinlerce otomobil işçisinin iş bırakma eylemiyle gösterilmişti. Tasarıda değişiklikler yapılmasına neden olan bu çıkış 1987'nin son haftalarında diğer işkollarına da yayıldı.

Alman Sendikalar Birliği (DGB) alternatif önerilerde getirerek hükümet planına karşı çıkıyor. DGB Genel Merkezi "Vergi reformuna karşı çalışma programı kampanyası sadece bir başlangıçtır. Gerçek tepki ve Direnç fabrikalardan işyerlerinden gelecektir." diyor.

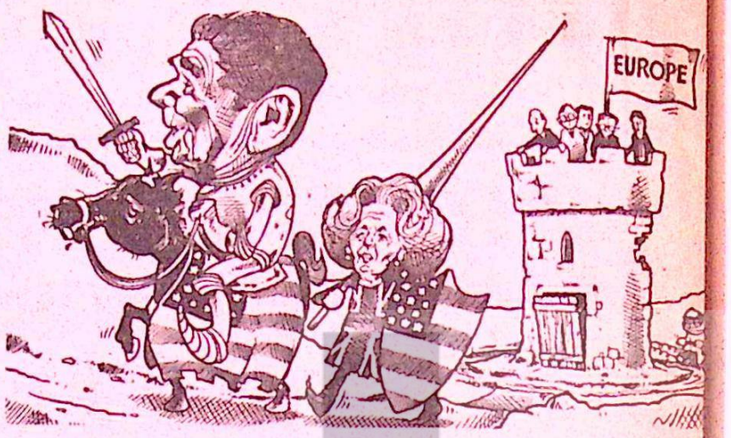
PWA işçileri protesto eyleminde.

Sanayiye robot girmesiyle oluşan olumsuz etkilerden ve buna karşı uygulanan politikadan daha somut olarak bahsedebilir misiniz?

"Robotların sanayideki uygulamasına baktığımızda 1975 yılından bu yana robot sayısında 50 misli bir artış olduğunu görüyoruz. Yanlızca 1984 ile 1986 yılı arasındaki artış 27 kat. Sayı olarak verirsek 1975 yılında sanayiye giren robot 243 iken, 1986'da bu sayı 12 bin 500 oldu. Ve en önemlisi 1975 yılında giren robotlar 2 yada 3 kişiyi işsiz bırakırken, bugünkü robot 8-10 işçinin işine son veriyor.

Böylesi büyük sonuçlara yolaçan girişime karşı sendikamız bir eylem programı hazırladı. İş ve teknik adı altında ve insan kalmalıdır başlığıyla. Birçok işyerlerinde anlaşmalar yapıldı. Teknoloji girişi nedeniyle işçilerin işten atılması değil, başka bir bölümde çalıştırılması sağlandı. İşçilerin yeni meslek ve yeni teknolojik sistemlere uyumu için kalifiyeleştirme programları işverenlerle birlikte hazırlandı. Ancak işyerlerinde çözüm yeterli olmadı. Siyasal yönetimin ve bazı kuralların değiştirilmesi gerekli. Son yıllarda sendikaların olanakları bir hayli kısıtlandı. Bu nedenle pek başarılı olunamadı. ancak 1984 yılında gerçekleştirilen ve yarım milyonluk metal emekçisinin katılımıyla yapılan grevle, 38,5 saatlik iş haftası gerçekleştirildi. Bu yılki toplu sözleşme hareketine 1 milyon emekçi uyarı grevleriyle katıldı. Yapılan anlaşma ile 1990'da haftalık çalışma süresi 35 saat olacak. Bütün bu yapılanların hepsi işsizliğin önlenmesiyle ilgili."

ORTA MENZİLLİ FÜZELER ANTLAŞMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Haluk Gerger

Vaşington doruğunda ABD Başkanı Reagan ile SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov arasında imzalanan ve menzilleri 500 ila 5000 km. arasındaki tüm füzelerin onüç yıllık bir süreç içinde sökülmesini öngören antlaşma birçok bakımdan tarihi özellikler taşımaktadır. Herşeyden önce, bu antlaşma ile son on yılın en önemli sorunlarından biri olan orta menzilli füzeler sorunu bu antlaşma ile kökünden çözülmüştür. Yıllardır süren çetin ve ara ara kesilen müzakereler sonunda tarihte ilk kez belirli bir nükleer silah sistemi karşılıklı rıza ile toptan imha edilmektedir. Bu antlaşmayla birlikte, bundan önceki tüm silahsızlanma görüşmelerinde önemli bir darboğaz oluşturan "denetim" sorunu da çözülmüş olmaktadır. Artık taraflar "yerinde denetim" mekanizmaları üzerinde de anlaşma sağlayabilmişlerdir ki bu, ilerdeki silahsızlanma görüşmelerinde de büyük kolaylıklar yaratacaktır. Sözkonusu antlaşmayla yeryüzündeki nükleer silahların % 4'ü imha edilmektedir. Bu oran ilk bakışta küçük görülebilir ama unutmamak gerekir ki, nükleer silahların bu yüzdesi yaşamı ortadan kaldırmak için yeterli olabilmektedir. Ayrıca ve daha önemli olarak, bu antlaşmanın yol açtığı karşılıklı güven ve yumuşama sonucunda öteki alanlarda da silahsızlanma yolu açılmış olmaktadır. Nitekim, şu andataraflar arasında gerek stratejik nükleer füzeler, gerek uzay silahları, gerekse konvansiyonel güç alanlarında silahsızlanma görüşmeleri sürdürülmektedir ve orta menzilli füzeler antlaşması, umulur ki, bu görüşmelere yeni bir ivme kazandırır.

Barışı savaşarak kazanmak mümkün...

Tüm bu olumlu tabloya karşın, yine de önemli sorunlar insanoğlunun silahsızlanma, nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya ve barış özlemleri önünde bulunmaktadır. Özellikle NATO çevrelerinde orta menzilli füzelerin sökülmesinden rahatsız olanlar vardır. Bunlar, sökülen füzeler yerine, savaş alanı "taktik" nükleer sistemlerde, yani 0-500 km. menzilli silahlarda bir artış ve modernizasyon öngörmektedir. Bu alanda yeni bir silahlanma yarışının başlatılması, kuşkusuz, füzeler antlaşmasının tüm olumlu sonuçlarını ortadan kaldırabilecektir. Ayrıca, yine aynı çevrelerde, NATO'nun konvansiyonel gücünün arttırılması gereği de sık sık sözkonusu edilmektedir. Yani, bu alanda da yeni bir silahlanma yarışının başlatılması mümkündür. Ayrıca, Reagan'ın uzayın silahlandırılması düşüncesinden vazgeçeceğini gösteren bir emare de henüz mevcut değildir. ABD, MX ve Trident füzelerinin yapımına ve bir nükleer savaş için yeni askeri iletişim sistemlerinin geliştirilmesinde ısrarla devam etmektedirler.

NATO'nun yeni bir silahlanma yarışına başlaması durumunda, Türkiye'ye yeni nükleer sistemlerin yerleştirilmesi sözkonusu olabilecektir. Nitekim, daha şimdiden Türkiye'ye bu konuda baskıların yapıldığı haberleri basında yer almaktadır. Konvansiyonel alanda da yeni bir silahlanma sürecinde, bu ağır yükün bedelinin ülke ekonomisi ve esas olarak da emekçi sınıflara yükleneceği kuşkusuzdur. Böyle bir durumun yaratacağı ekonomik ve toplumsal bunalımın ilk kurbanının demokrasi ve sivilleşmenin olacağını da deneyimler göstermektedir.

Görülüyor ki, orta menzilli füzeler antlaşmasının imzalanmasında ve genel olarak da silahsızlanma sürecinin başlatılmasında çok etkin katkıları olan dünya barış hareketine önümüzdeki günlerde de büyük görevler düşecektir.

Nükleer savaşın önlenmesi için Hekimler Derneği Başkanı Prof. Dr. Leziz Onaran:

"SOLİSTLER NE KADAR GÜÇLÜ OLURSA OLSUN KOROLAR DAHA ETKİLEYİCİDİR"

Derneğinizi kısaca tanıtır mısınız? Amaç ve ilkeleriniz nelerdir?

Biz Türk Hekimleri, dünyadaki meslektaşlarımız gibi, nükleer savaş felaketiyle ilgili bilgileri kamuoyumuza açıklamak istedik. Bu amaçla 1987 Şubat ayında 49 kurucu üyeyle derneğimizi kurduk.

Türk kamuoyunu bilinçlendirme yanında, bütün diğer ulusal derneklerin katıldığı dünya kuruluşu olan IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War, Inc. - Nükleer Savaşın Önlenmesi için Uluslararası Hekimler Kuruluşu) ile ilişki kurup karşılıklı deneyimlerimizden yararlanmak. Dünya hekimlerinin sesine sesimize katmak istiyoruz. Bu örgütün bugün 50'den çok ülkede 200.000'aşkın üyesi var: en büyük uluslararası hekim kuruluşu.

Nükleer savaş tehlikesine karşı çok duyarlı olunması gereken bir bölgede bulunuyor ülkemiz. Durum böyle iken derneğinizin kuruluşuna Valilikçe izin verilmemesi ile İdare Mahkemesinin olumlu kararını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İdarecilerin bazı kurucu üyelerimiz hakkında bazı endişeleri varmış. Uygulayıcılar yanlış yorumla derneği engellemeğe kalkışmışlar. Halbuki hukuk yolu başka türlü olmalıymış. Bunu İdare Mahkemesi kararından öğreniyoruz. Aslında idareciler bu endişelerinde de haklı değiller. Savcılıktan "kurucu üye" olmayı engelleyen sabıkamız olmadığına dair "temiz" kağıtlarımızı almıştık. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğünde Dernekler Masasına evrakımızı verdikten iki hafta sonra kod numaramızı alabildik. (Yasaya göre evrak tesliminde alabilmemiz gerekiyordu. Ancak, demokrasiye geçiş döneminde bulunduğumuz için görevlilerin duygusunu hoşgörmüştük.) Görevlilerden "Savcılığa henüz ulaşmamış veya daha önceden bulunup işlenmemiş durumlar olabilir" mazereti ve "Biz ayrıca bazı listeleri inceleyeceğiz. Sonra kod numarasını veririz." tedbiri ile iki hafta bekletilmiştik. (Elbette Savcılığa güvenmedikleri aklımıza gelmez!) İdarecilerle görevliler arasında ya iletişim yeterli değil, ya da yasaların yorumunda "kişisel" duygu ve düşüncelerini daha ağırlıklı zannedenler var. İdare Mahkemesinin kararını düşündüğümüz ve umduğumuz gibi bulduk. Hukuk'a ve Demokrasi'ye saygılarımızla değerlendiriyoruz.

Derneğiniz türünden uzmanlık dernekleri diğer ülkelerde ve ülkemizde "kitleselleşme" yönünden üye sayısı çokluğunu öne almıyor. Bu durumda amaç ve ilkelerinizin geniş yığınlara anlatılması, bunlar çevresinde kitleselleğin sağlanması için hangi araçların kullanılmasını öngörüyorsunuz?

Derneğimize sadece sağlıkla ilgili mesleklerden üye olunabileceği için zaten "kitle" derneği olma durumumuz yok. Ama elden geldiğince büyümek istiyoruz. Nisan 1987 sonunda faaliyetlerimiz durdurulduğu için üye kayıt işlemlerimizi yürütemedik. Bugün yasal olarak tekrar faaliyetlerimize başladık. Her üyenin çevresinde bir ilgi halesi oluşturacağına inanıyoruz.

Solistler ne kadar güçlü olursa olsun korolar daha etkileyicidir.

Şunu da ekleyebilirim:

Solistlerin "tek sesi" vardır. Korolar "dört sesli" olabilir.

Amacımıza ulaşmak için bilimsel ve demokratik her yoldan-yöntemden yararlanacağız. Bütün yasal kuruluşlarla ilişkilerimiz olacak.

HEKİMLER DERNEĞİ ÇALIŞMALARINA BAŞLADI...

Nükleer savaş gibi 'hassas' bir konuda yapacağı açıklamalarla halkta panik yaratacağı ve kurulması yasaklanmış derneklerden olduğu iddiasıyla 30.4.1987 günü Ankara Valiliği tarafından çalışmaları durdurulan NÜKLEER SAVAŞIN ÖNLENMESİ İÇİN HEKİMLER DERNEĞİ, Ankara 5 No'lu İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine tekrar çalışmalarına başladı. NÜKLEER SAVAŞIN ÖNLENMESİ İÇİN HEKİMLER DERNEĞİ'nin söz konusu iddialarla 'kurulması yasaklanmış' derneklerden sayılması özellikle uluslararası alanda tepkilere neden olmuştu.

*İngiltere Tabipler Birliği Başkanı Dr. Donald Mason Türkiye'nin Londra Büyükelçiliğine yazdığı mektupta, Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği'nin açıklayacağı bilgilerin kamuoyunda **panik yaratmasının istenen bir yanıt olduğunu, ancak bu şekilde insanlığın bu en büyük tehlikeden korunabileceğini belirtmişti.***

KADINLARIN SENDİKAL ÖRGÜTLENMESİ, GÖREVLERİMİZ

F. Duygu

24 Ocak kararlarının uygulanmaya konulmasıyla ülkemizde sınıfsal çelişkiler daha da artmış, ücret gelirleriyle sermaye gelirleri arasındaki uçurum büyümüştür. Uygulanan ekonomik politikanın sonucu oluşan çöküntü toplumunun bedelini tüm emekçi kesim-

le beraber ülkemiz kadınları en ağır biçimde ödemek zorunda bırakılmıştır.

Çalışan kadınlarımız toplumsal konumlarından, toplumda yerleşik değer yargılarından ötürü evde kocasının, çocuklarının ve ev işlerinin esiriyken iş yerinde de işverenin kölesi konumuna sokulmuştur.

İş yemek, bulaşık...

Ağırlaşan yaşam koşulları kadınlarımızı, çok düşük ücretlerle, sigortasız, güvencesiz çalışmak zorunda bırakmıştır. (O da iş bulabilirlerse) Çünkü artık bir tek kişinin geliri ev kirasını bile karşılayamaz olmuştur. Bu koşullar sonucu çalışmak zorunda kalıpda iş bulabilen kadınlarımız iş yerinde sabahın erken saatlerinden akşamın geç saatlerine kadar çalışıp, akşam döndüğünde de gece yarılarına kadar yemek, bulaşık, çamaşır vb. ev işlerini yapmak durumundadır.

Yapılan istatistikler incelendiğinde ülkemizde çalışan kesim içersinde kadınlarımızın sayısının bir hayli fazla olduğunu ve bu sayının giderek arttığını görmek mümkündür. Fakat çalışan kadınlarımızda sendikalaşma oranı düşüktür. Bu sonuç kitle sendikacılığına aykırıdır. Çünkü emekçilerin ekonomik haklarının temsilcisi olan sendikalar, kadın-erkek ayrılmaksızın tüm çalışan kesimin çıkarlarını savunmak için vardırlar.

Örgütsüz olmanın işverenlere sağladığı olanak

Ülkemizde kadın emekçilerin erkeklere oranla daha az örgütlenmiş olması işverene yeni bir olanak sağlamıştır. Kadın işçilerin örgütsüz olması ve dolayısıyla sınıf bilincini oturtamaması, onların işveren tarafından erkek işçilere karşı tehdit edici bir unsur olarak kullanılması sonucunu doğurmuştur. İşveren, çıkarına dokunan ya da gözüne kestirdiği bir erkek işçiyi işten atıp yerine daha düşük ücret ödeyerek kadın işçi çalıştırabilecek olanağa sahiptir.

Sendikalara düşen görev

Emekçi kadınların kendi sınıf kardeşlerine karşı kullanılmasını önlemek için sendikalara büyük görevler düşmektedir. Kadın işçileri sendikal örgütlemeye çekmek, yönetimlerinde kadın işçilere de yer vermek yapılacak ilk işlerdir. Kadınların katılımını sağlayıp, onları sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıla eğitmek, bilinçlendirmek ve erkek işçilerin karşısına rakip olarak çıkmalarını önlemek öncelikle sendikalara düşen görevlerdir.

Erkeklere düşen görev

Tüm demokrat insanlara da; kadınlara örgütlenecek, sendikalara gidip gelebilecek, etkinliklere katılabilecek zaman bulma konusunda kadınların yükünü hafifletmek gibi önemli bir görev düşmektedir.

Kadınlara ev işlerinde, çocuk bakımında yardımcı olunarak sendikal etkinliklere katılabileceği zamanı sağlamak ve onları teşvik etmek gerekmektedir. Bu davranış haksız uygulamalar karşısında kadın-erkek tüm işçilerin ortak tavır koymasının yolunu açacaktır. Bu başarılamadığı zaman hem emekçi kadınlarımız sigortasız, güvencesiz, düşük ücretle sömürüyü iliklerine kadar yaşayacaklar hem de erkek işçilerin karşısına rakip olarak çıkarılabildikleri için erkek işçilerin konumlarının kötüleşmesine neden olabilecekleridir.

Tek ses, tek vücut olmak için

1982 Anayasası, İş Kanunu ve Sendikalar Kanunun yok denecek kadar sınırlı hareket alanı içinde uğraş veren ve bu yasalarla bile bir çok işlerinde grevi gerçekleştirmek gibi zor işler başaran sendikalarımızın bu konuda da uğraş verip başaracağına inanıyoruz.

Düzenin ezdiği hor gördüğü tüm bireyler olarak kadınlarımızı örgütlenmeye teşvik edelim. Onlara yardımcı olarak yüklerini hafifletelim, etkinliklere katılmaları için zaman bırakalım ve böylece bizi ezen, hor gören sermaye karşısında tüm emekçiler olarak tek ses, tek vücut olalım.

Erkekler daha mı zeki? Kadınlar sendikal çalışmalara neden katılmıyorlar? Bir kadın işçi ile konuştuk.

Elif Odalı:

"ERKEK VE KADIN EKONOMİK, SOSYAL HERŞEYİ PAYLAŞMALI"

Ülkemizde yaşanan her sorunda olduğu gibi kadının tüm diğer çıkmazlarının yanısıra sendikal örgütlenmeye katılması, daha doğrusu katılamaması da bir demokrasi sorunu. Yandaki satyada yeralan yazıda belirtildiği gibi kadınlar işyerlerinde adeta erkeklere karşı bir tehdit unsuru olarak kullanılmak isteniyorlar. Bu onların yeterince aktif olmamalarından da kaynaklanıyor. Örneğin çalışanların yüzde 70'inin kadın olduğu tekstil işkolunda örgütlü sendikalarda, yöneticilik, temsilcilik yapan kadın işçilerin oranı ne yazık ki yüzde 5 bile değil.

Bu konuyu bir de kadın işçilere soralım dedik. Petrol-İş sendikasının yetkili olduğu Carlo Elba ilaç fabrikasında işyeri sendika temsilcisi olan Elif Odalı sorularımızı yanıtladı. Onbeş yıllık evli ve işçi olan Elif Odalı iki erkek çocuk annesi. Bu yılın Nisan ayında temsilci seçilmiş.

Temsilciliğe sizi aday mı gösterdiler, siz mi talip oldunuz?

"Arkadaşlarım aday gösterdiler ve teşvik ettiler. Özellikle bazı toplantılarda ve etkinliklerde düşüncelerimi söylemem ve çalışmalara katılmam zannederim bunda önemli bir etken oldu."

Sendika işyeri temsilcisi olduktan sonra ne gibi olaylar yaşadınız değişik olarak?

"Her şeyden önce bunun kolay bir iş olmadığını anladım. Diğer yandan böyle bir işi başarmak benim için gurur verici oluyor."

Peki hiç sendikaya gidip gelmediniz mi temsilci oluncaya kadar?

"Valla, ben önceki arkadaşlarımı suçlamak istemiyorum ama bana sendika hakkında o kadar da bilgi verilmedi. Ben sormadım ama arkadaşım da bana bir açıklamada bulunmadı, "şöyle yapılması lazım" diye önayak olmadı. Örneğin gazeteler geliyor şimdi. Ben teker teker dağıtıyorum. Belki diğer arkadaşların eline geçmiştir, benim elime gazete, dergi geçmedi o zamana kadar. Belki şundan olabilir, yemek saatim farklıydı diğerlerinden."

Evlisiniz ve evinize çocuklarınıza zaman ayırmak zorunda kalmanızın sizi sendikal çalışmalardan alıkoyduğunu söyleyebilir misiniz?

"Tabii, en önemli faktörlerden birisi de kuşkusuz o."

Eşiniz nasıl değerlendiriyor sizin çalışma isteğinizi?

"Onun için farketmiyor, bana bırakıyor daha çok."

Peki siz sendikal çalışmalarınız nedeniyle bir vakitte işten çıktınız ve sendikaya gittiniz. Bir toplantımız var ve gece geç vakit, örneğin 10-11'de geldiniz. Eşiniz bunu tahammülle karşılayabilir mi?

"Bilemiyorum, hiç böyle bir şey olmadı şimdiye kadar. Yalnız genel olarak şunu söyleyebilirim. Temsilci olduğumdan bu yana bizim bir temsilci odamız var, görebildiğim kadarıyla daha çok erkek arkadaşlarımız geliyorlar temsilci odamıza. Kadın işçilerimiz daha çekingen, pek katılmıyorlar."

Neden bu böyle sizce?

"Erkeklerimiz daha zeki oldukların-

dan herhalde (Gülüşmeler) Şaka bir yana erkek arkadaşlarımız çok yardımcı oluyorlar gerçekten. Erkek işçiler bir olay olduğu zaman hemen gelip soruyorlar, araştırıyorlar. Kadın işçiler ise hep bir adım arkadan yürüme geleneğinden olsa gerek hiç uğramıyorlar. Ben onlara soruyorum ama şimdiye kadar hiç tatmin edici bir yanıt alamadım."

Peki siz şimdi ne öneriyorsunuz bütün erkek işçilere, eşleri sendikal çalışmaya katılan katılmayan erkek işçilere, demokrat insanlara?

"Biraz önce de konuştuğumuz gibi eşleriyle her şeyi paylaşmalı. Ekonomik, sosyal anlamda her şeyi. Örneğin sendikal çalışmaya katılan bir eş eve geç geldiğinde buna tahammü göstereblmelı. Ev işlerini paylaşmalı.

Bu arada şunu da eklemek isterim. Kadın işçilerin sendikal çalışmalara katılması için çalışma yaşamında da kolaylıklar getirilmesi gerekir. Örneğin kadın işçilerin kadın olmalarından kaynaklanan bazı sorunları çözümlenmeli. Analık hallerinde toplu sözleşmelerle daha iyi hükümler getirilmeli, her işyerinde kreş olmalı, emzirme izinleri uzatılmalı, doğum izinleri uzatılmalıdır. Bundan da önemlisi ücretler. Bugün hepimiz ücretlerimizin düşük olması nedeniyle mesaiye kalmak zorunda kalıyoruz. Bu ise diğer sendikal çalışmalara vakit ayıramamamıza neden oluyor. Bu sorun kadın-erkek tüm işçileri olumsuz yönde etkiliyor."

Afrika'nın Üzerinde Esen Özgürlük Rüzgarı

PATRİCE LUMUMBA'YI TANIYOR MUSUNUZ?

"Kongo halkı başınızı dik tutun. Ülkemizin düşmanları ve Belçikalı sömürgecilerin işbirlikçileri bugün gerçek yüzlerini göstermişlerdir." 5 Eylül 1960 tarihinde halkına böyle sesleniyordu Lumumba. Halkı, zorlu savaşımlarla elde edilen bağımsızlığı ve özgürlüğü korumaya çağırıyordu. Çok değil, dört ay öncesinde yaptığı bir konuşma ise ülkesine ve geleceğe olan inancını dile getirmekteydi. Lumumba'nın partısı Kongo Ulusal Hareketi, seçimlerde en fazla sandalye kazanarak işbaşına gelmişti. Bağımsızlık törenlerinde kürsüye gelen Lumumba, şunları söylemekteydi: "Artık Kongo Cumhuriyeti kuruldu ve bütün acılar sona erdi. Ülkemizin geleceği şimdi bizim ve çocuklarımızın ellerindedir."

Kuşkusuz Lumumba da biliyordu, tüm acıların bir anda sona eremeyeceğini. 80 yıl boyunca sömürge yönetiminde inleyen Kongo'nun yaralarının hemen kapanmayacağını. Ama ülkesine, halkına güveniyordu.

Kongo'nun (şimdiki Zaire) Ulusal Kahramanı Patrice Lumumba 1925 yılında yoksul bir ailede doğdu. 15 yaşındayken, Tanrının "beyaz" olduğunu ileri süren bir misyonerle tartıştığı için okuldan atıldı. Çeşitli işlerde çalışarak yaşamını kazandı.

1950'li yıllar, öbür Afrika ülkelerinde olduğu gibi, özgürlük düşüncesinin ülkede hızla yayıldığı yıllar oldu. Lumumba da, bu ortamın etkisiyle, 1958 yılında Kongo Ulusal Hareketi'ni kurdu. Büyük yurtsever ve devrimci Nkrumah'la tanıştı ve ondan etkilendi. Görüşleri netleşti. 1959 yılında, halkı ayaklandırdığı gerekçesiyle tutuklandı. Halkın baskısı üzerine serbest bırakıldı.

Sonunda Kongo halkı istediğini elde etti. Seçimler yapıldı ve Lumumba'nın partisi çoğunluğu kazandı. Ne ki, bu başarı emperyalistleri ve işbirlikçilerini çok ürkütmüştü. Ülkede karışıklıklar çıkaran güçler, Kongo'nun eskisi gibi bağımlı kalmasını istiyorlardı. Çombe önderliğindeki ayrılıkçı güçler, ülkeye yabancı müdahalesi için gerekli ortamı hazırladılar ve bunu fırsat bilen Belçika, Kongo'yu sistemli biçimde istila etmeye başladı. Karışıklıkların bir yönü de, ülkede askersel bir darbe örgütlemeye dönüktü. Ve 14 Eylül'de (1960). Albay Mobutu'nun "beklenen darbesi" gerçekleşti.

Birçok yurtsever ile birlikte Lumumba da tutuklandı. Görüşlerinden vazgeçmesi ve darbeyi tanıması için yapılan tüm baskılara direnen Lumumba, inançlı yurtsever konumlarını korudu. Onun bu kararlılığı, gericileri paniğe götürecek ölçüde güçlü bir engeldi. Bunun üzerine, Lumumba'nın öldürülmesine karar verdiler. Lumumba, 1961 yılı Ocak ayında Çombe tarafından, işkenceyle öldürüldü.

P. Lumumba kararlı bir anti-emperyalistti. Ulusal bağımsızlık ve özgürlük onun için herşeyin üstündeydi. Bu tutumunu ölümüne dek sürdürdü ve yaşarken de, ölürken de onurunun ayaklar altına alınmasına izin vermedi.

Şimdi, Lumumba artık yok. Ama yaptıkları, uğrunda savaştığı dava ve bu yolda gösterdiği cesaret ve kararlılık, O'nun adının yalnızca Afrika'da değil, tüm dünyada, tüm dürüst insanların bilincinde bir özgürlük bayrağı olarak dalgalanması için yeterli olmuştur. Kongo'nun, Zaire halkının tarihi, her zaman, Lumumba'yla birlikte anılacaktır.

GREV VE LOKAVTIN SONUÇLARI

Yasal grev ve lokavtın hizmet akitlerinde etkileri nelerdir?

Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası'nın 42. Maddesi "yasal grev ve yasal lokavt süresince işçilerin iş sözleşmelerinden doğan hak ve borçlarının askıda kalacağını" hüküm altına almıştır.

Bunun sonucu; yasal grev ve lokavt süresince, iş sözleşmeleri askıda olan işçilere kural olarak ücreti, ücret eklentileri, sosyal yardımlar işveren tarafından ödenmez.

Yasal grev veya lokavt uygulanan hallerde ücret ve eklentilerinin ödendiği koşullar nelerdir?

Ücret, ücret eklentileri ve sosyal yardımların yasal grev ve lokavt süresince verilip, verilemeyeceği, niteliklerine ve ödeme biçimlerine bağlıdır.

TSGLY'na göre "işveren grev ve lokavt sebebiyle akdi ilişkileri askıda kalan işçilerin grev ve lokavtın başlamasından önce işleyen ücretlerini ve eklerini normal ödeme gününde ödemek zorundadır. Ödeme yapacak personelde bu konuda çalışmaya mecburdur."

Yılda bir veya iki defa verilen ücret eklentileri ve ayni yardımları belli bir süre devam eden grev veya lokavt nedeniyle işveren kesemez. Ancak yemek bedeli, çocuk yardımı, yolluk vb. gibi her ay verilen ücret eklentileri ve ayni yardımlar iş sözleşmesi askıda olduğu ve fiilen çalışmadığı için bu süre ödenmesi mümkün değildir.

Yasal grev ve lokavt durumunun işçiler açısından başka etkileri var mıdır?

TSGLY'nin 42. Maddesi'nde ve devamı maddelerde sayılan işçi açısından yasal grev ve lokavtın etkilerini şöyle sıralayabiliriz:

İşveren grev veya lokavtın başlamasından itibaren 90 güne kadar, işçilere sağladığı konutlardan çıkmalarını isteyemez. Ancak konutlarda oturan işçiler sözkonusu süre içinde konutlarıyla ilgili onarım, su, gaz, aydınlatma ve ısıtma masraflarıyla, rayiç kirayı işverene ödemek zorundadırlar. (TSGLY md. 44)

Bu süre içinde işveren de, sayılan bu konutun gerekli ihtiyaçlarını kısıntıya uğratmaz. Aksi halde işveren veya

işvereni bu tür harekete zorlayanlar üç aya kadar hapis, 30 bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına çarptırılırlar. (TSGLY Md. 78/4)

Öte yandan grev ve lokavt süresi kıdem tazminatı hesabında dikkate alınamaz.

Grev veya lokavt süresince ücret ödenmediği için sendika ve dayanışma aidatı, SSK primi kesilmez. Ancak işçi bu süre içinde sigorta hizmetlerinden yasa gereği yararlanacaktır.

Yasal grev ve lokavtın bir diğer sonucu da işveren açısından bu süre içinde işçi alma, işçi açısından ise başka işe girme yasağını getirmiş olmasıdır.

İşveren yasal greve katılan işçinin iş aktini bu nedenle feshedemez.

Toplu iş sözleşmelerine veya hizmet akitlerine bu hükümlerin aksine hüküm konulamaz.

ÇALIŞMA HAYATIMIZIN GÜNCEL SORUNLARI

Doç. Dr. Öner EYRENCİ
Doç. Dr. Savaş TAŞKENT
Doç. Dr. Fazıl SAĞLAM
Doç. Dr. Devrim ULUCAN

MERHABA

Aralık ayı içinde sizlere de duyurduğumuz gibi derginin boyutlarını küçültmeye karar vermiş ve bu arada Merhaba yazısını da artık kısa yazarız diye düşünüyorduk. Ama Aralık ayında yine mektuplarınız öylesine aktı ki hem çok mutlu olduk, hem de ne yapacağımızı şaşırdık. Bu nedenle mektuplarını yayınlayamadığımız bir çok okurumuzdan şimdiden özür diliyoruz.

İstanbul'dan Fuat İncekaya, karikatür bulmacasına gönderdiğiniz yanıt çok güzeldi. Diğerlerini de bekliyoruz. Bursa Cezaevinden Suat Gerçek, size şimdiden geçmiş olsun diyor, dışarıdan mektuplarınızı bekliyoruz. Samsun'dan Celal Özkan'ın gönderdiği mektupları alıyoruz. Ülkemizin ve yörenin sorunlarını çok iyi anlatıyor. Yalnız bir de kısa olsa! Yazıları kesmek bizi gerçekten üzüyor.

İstanbul'dan T. Özgür ve M.M.'nun başka kısa mektuplarını bekliyoruz.

Siirt'ten Kenan Demirkol, mektubunuz bizi yüreklendirdi, mutluluk verdi. Ancak, tahmin edebileceğiniz nedenlerden dolayı yayınlayamıyoruz. Yörenizden haber ve mektuplarınızı bekliyoruz. İstanbul'dan sayın Ali Gürsel, şiirinizi geçen ay yayınlamak üzere ayırmıştık. Fakat, elimizde olmayan nedenlerle kaybettik. Yeniden gönderirseniz sevineceğiz.

Ankara'dan Talip Dilber, "Büyük İkramiye"ye gerçekten yaklaştınız ama kur'ada çıkmadı. Diğer karikatürlerinizi bekliyoruz. Ahmet ve Mehmet Ot'a sizin adresinizi ilettik. Sanırız onlar size yazarlar.

Bayrampaşa Cezaevinden Remzi Bilget'e yeni yıl dilekleri için teşekkür ediyoruz. Biz de kendisine umutlu ve güzel yıllar diliyoruz, içeride de olsa. İzmir'den Veli Dip'in de yeni yılını kutluyoruz.

Yine Bayrampaşa Cezaevinden Kemal Altıntaş bize yazdığı mektupta, tüm baskı ve işkencelere rağmen Tek Tip Elbiseye karşı olduklarını belirterek bu keyfi uygulamaya ne pahasına olursa olsun dur diyeceklerini anlatıyor. Mücadelelerini yürekten destekliyoruz.

Finike'den Ali Akkaya, şiirinizin yayınlanmamasının nedeni düşündüğünüz gibi değil. Mektubunuz bize ulaşmadı. Mutlaka yayınlamaya çalışacağız.

ALINTERİ'ni ayrıca mektup ve şiirleriyle destekleyen Peyami Altay, Çaycuma'dan Sezai Bilgiç, Söke'den Orhan Baran, Gümüşhane'den Cengiz Er, Çanakkale E Tipi Cezaevinden Vehbi Salkım, Bursa Cezaevinden İlhan Kamil Turan, Samandağ'dan Coşkun Umut Oruç, Aydın E Tipi Cezaevinden Nurettin Yıldıran, Batı Almanya'dan Şemsi Şimşek, Samsun'dan Serkan Zengin, Çorum'dan Bülent Tüfekçi, Zonguldak'tan bize sürekli yazan Hasan Cevher, Cevat Dede, Süleyman Ekinci, Yakup Danışmaz, Ahmet Eraslan, Söke'den Mehriban Arslan, Gebze Kocaeli'nden Gül Anlar, Van'dan Necmi Osmanoğlu, İngiltere'den Mustafa Yaşacan ve M. Güneşışığı, Malatya E Tipi Cezaevinden Nazmi Şaşman, Tarsus'tan Bahri Yazan, Buca Cezaevinden Ali Rıza Duman, Ankara'dan Cevdet Karakurt'a teşekkür ediyoruz.

Sevgi ve Dostlukla.

JANDARMALAR BENİ VE ANACIĞIMI HAKKIMIZI ARADIK DİYE DÖVDÜLER

Sayın Alınteri haber postasına kır proleteryasından merhaba. Ben Kars'ın Iğdır ilçesinden bir kır emekçisiyim.

İlçemiz ve köylerimizde belediyelerce sözüm ona hizmet amacıyla bir dizi yol ve yeni cadde yapımına başlanmıştır. Yeni açılan yollar caddeler ilçe ve köy halkının tapulu arazilerinden geçmektedir. Ve bir sürü ev ve binaların yıkılmasına sebep olmuştur. Bu yollardan biriside bizim mahalle halkının tapulu arazilerinden geçmektedir. Yolu açmaya gelen ANAP'lı Belediye Başkanı, "elimizde yeni çıkmış kanun var. Bu arazilerin % 35'ine Belediyelerce el konulmuştur" diyerek dozerlerle yolu açmaya koyulmuştur. Bunun üzerine bir dizi mahalle halkı bu olayı protesto ederek dozerlerin önüne oturdular. Bunun halka karşı işlenmiş bir soygunculuk ve halka karşı yapılan bir haksızlık olduğunu söylediler.

Bunun üzerine dozerler geri çekildi. İkinci gün bir sürü jandarma olarak geldiler. Bunun üzerine ben ve anacığım, bu haksızlığa dayanamayarak tekrar dozerlerin önüne attık kendimizi. Bizleri döverek ve sürükleyerek dozerlerin önünden uzaklaştırdılar.

Sizlerden istediğimiz bize ve ilçe halkına yapılan bu haksızlığı ve soyguculuğu kamuoyuna duyurmanız.

Iğdır'dan Bir Kır Emekçisi

HANGİ PARTİ KURULURKEN HALK OYLAMASI YAPILDI?

ANAP Genel başkanı Özal ile, DYP Genel başkanı Demirel komünist partisinin serbest olup-olmaması için halk oylaması olmasını istiyorlar. Yeri gelmişken biz soralım bu genelbaşkanlara: ANAP ile DYP kurulurken halk oylaması yapıldı mı? Bu kişiler öylesine ileri gittiler ki, burjuva demokrasisine bile tahammülleri olmadığı halde, halk oylamasından bahsederek kendilerini demokrasiden yanaymış gibi göstermeye çalışıyorlar.

12 Eylül'den sonra halkı politika dışı tutmak için olmadık yöntemler uygulayanlar, sandık başına kimse gitmez korkusuyla oy kullanmayanlara para cezası uygulamaya başlamıştır.

Bu ne pehriz, bu ne lahana turşusu?

Gelelim başkanlığın kamuoyunu yanlış bilgilendiren açıklamasına; adı geçen açıklamada TKP ile TİP şiddet örgütleri olarak tanıtılmaktadır. Halbuki bu iki partide kurulduktan bu yana hiçbir zaman şiddete başvurmamışlardır. Ellerinde belgeler varsa kamuoyuna açıklasınlar. Toplumbilime inan, toplumbilime dayalı olarak kurulan hiçbir parti, hiç bir örgüt şiddete başvurmaz.

(...)

Abdullah Kolbaşı
Taşucu/Silifke-İÇEL

ÇANAKKALE ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ÇİFTLİK Mİ?

Geçenlerde bir arkadaşı ziyaret için gittiğimde şaşırmıştım arkadaşımı orada çalışıyor bulmaktan. Neden mi? Çünkü ben bir yüksekokul bitirmiş ve hâlâ işsiz gezerken, o arkadaş iş bulmuştu kolayca. Öğrendim ki dairede birçok işçi arkadaş masabaşı görevi yapmakta ve hiçbiri de kadrolu değil, hatta yaşı onbeş-onaltı olanlar dahi masabaşında çalışır. Gerçekten şaşırdım onca yüksektahsilli arkadaş işsiz gezerken bu hangi ziyniyet ki Türkiye Cumhuriyeti'nin Devlet dairelerinde geçici işçilerle devlet işleri yürütülüyor. Sonradan araştırdım ve şaşmınlığım bir kez daha arttı. Muhasebe servisi tamamiyle geçici işçilerin henüz kanunen reşit olmayanların elinde. Sanırım bu daire yöneticileri yöneticiliği oyuncak sanıyor. Ben bir işçi çocuğuyum, emeğin değerini bilirim ve o arkadaşları suçlamak değil isteğim, ama yinede insan şaşırıyor. O çevreden bir çok arkadaş edindim ve dairenin diğer bölümlerini ve çalışanlarını öğrendim. Size yazmak istediğimse Bu Bölge Müdürlüğünde İşçi ve Sosyal İşler bir bayanın elinde. Bu harum kocasının muhasebede çalışması dolayısıyle yevmiyeli olarak işe girmiş.

Öte yandan bir arkadaşda lise mezunu, Kalorifer dairesine kömür taşıyor. Peki şimdi ben gidip kime ne diyeyim. Nereye başvurayım, hem sadece ben değilim bu durumda olan, benim gibi bir çok insan var....

Ahmet Gülden
Yüksektahsilli İşsiz

İKTİDAR YABANCI SERMAYEYE TESLİM BAYRAĞINI ÇEKTİKTEN SONRA

Bizler Diyarbakır arazisinde yabancı bir petrol şirketinin sondaj işçileriyiz. Altı aydır bu şirkete çalışıyoruz. Fakat işverenle muhatap olamıyoruz. Başımızda bir taşoron var. Ona bağlı olarak çalışıyoruz. Dolayısıyla şirkete karşı işçi olarak hiçbir hak iddia edemiyoruz. Örneğin arazide birimiz hastalansa ya da iş kazası geçirse şirketin arabaları orada yatarken taşaronun hastaneye kaldırmak için şehirden çağırdığı arabayı beklemek zorunda kalıyoruz.

Yasalarımız işverenide işçiye karşı taşoronla birlikte (müteselsil) sorumlu saymış. Ama yasayı dinleyen kim. Adamlar bizi kendi memleketimizde köle gibi çalıştırıyor. Kimsenin buna bir itirazı yok. Hükümet yabancı sermaye ye teslim bayrağını çekmiş. Onlar da köpeksiz köyü bulmuş değneksiz dolaşıyorlar bu ülkede. Çünkü hükümet bu bölgede resmen bizim işçilerin elini kolunu bağlamaktadır. En küçük bir hak aramada anarşist, terörist hatta vatan hainliğine varan suçlamalarla işçiye saldırmaktadır.

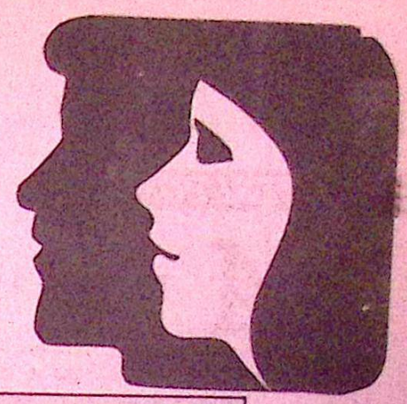
Son günlerde işyerimizde sendika gireceği söylentileri dolaşmağa başladı. İşveren uyanık. Hemen sendikaya üye olanların işine son vereceğini yayıverdi.

Bizim Deutag Sondaj işçileri kimliğimizi kimse inkâr edemez. Deutag'ta işçi kazanacak, Deutag sendikalaşacak. Deutag işvereni ilk kez bir işçi tokadı yiyecek.

Bir Grup Deutag Petrol İşçisi Diyarbakır

SEN, BİZİM ALINTERİMİZSİN

Sen
Gençliğin sesisin
İşçinin ekmeği, çiftçinin bereketisin
Sen
Sokaklarda simit satan
yamalı, yırtık ayakkabılı
ya da boyalar içinde
tanınmayan
ve geleceğe umutla bakan
çocuklarımız geleceğindesiniz
Sen bir kırmızı karanfilsin
hapise özgürlük kokuları saçan
Sen, haklının alınterisin
Yarınların türküsüsün
Sen, bizim
bizim, türkümüzsün
fidanların tohumların ilk ürünüsün
Hatun Karataş/MALATYA

İSYAN

İçim kanıyor
Basamıyorum bunca derdi yüreğime sığmıyor
Yanıyorum öfkeli
Parmaklarımdan isyan akıyor
Suçlusu ben değilim
Yüküm ağır
Dolu dizgin koşuyorum yarına
Bu kapkara tulumum
Ve bu nasırlı eller ki
Henüz ondört yaşında
Gözlerinizden anlıyorum her şeyi
Düşündüklerinizden utanıyorum
Yeneceğim özgüleri
Utkular başucunda
Gün sayıyorum...

Bedihe Şimşek
Çatalca/İST.

GÜN OLUR

Gün olur
Irmak olur akarım
Deniz olur
Yağmur olur
Sel olur coşarım
Güneş olur coşarım
Güneş olur doğar
Çiçek olur açarım
Yürek köpük köpük
Yürek taş
Yürek ataş
Gün olur
Birikir gözde yaş
Ve gün olur
Kül olur uçar giderim bu diyardan.

Muammer ÖNER

SANAT REHBERİ

İstanbul'daki sanat olaylarına bu kez sinemalardan başlayalım. Sinema sezonu hayli yoğun bu yıl. Sinemaseverler edeta film kaçırmamak için koşuşturmak zorunda kalıyorlar. Sinema fiyatları belediye tarafından serbest bırakıldığından biraz pahalı ama genellikle akşam 18.30 seansları ile Çarşamba günleri yarı yarıya indirimli tarifelerden yararlanılabilinir.

Emek Sinemasında Ocak ayında **Woody Allen**'in **Hannah ve Kızkardeşleri** devam edecek. Ay içinde ayrıca **Ken Russell**'in yönetmenliğini yaptığı **Tutku Suçları** adlı film gösterilecek.

Moda Sinemasında ünlü Sovyet yönetmen **Andrei Konchalovsky**'nin **Siberiade** adlı filmi ile **John Cassavates**'in **Aşk Irmakları** adlı filmi gösterilecek. Bu film 1986 Sinema Günlerinde de gösterilmiş ve beğenilmişti.

Dünya Sinemasında Ocak ayının 4'üne kadar **Ömer Kavur**'un yönettiği ve **Aytaç Arman** ile **Macit Koper**'in oynadığı **Gece Yolculuğu** adlı film gösterilecek. Bu tarihten sonra Gazi Sineması ile birlikte müzisyen **Zülfü Livaneli**'nin yönetmenliğini yaptığı, **Yaşar Kemal**'in romanından uyarlanan **Yer Demir, Gök Bakır** gösterime girecek. Yine Gazi Sinemasında 4 Ocak tarihine kadar **Erden Kıral**'ın yönettiği, **Nur Sürer**'in oynadığı, bir çok şenlikte ödül almış olan **Ayna** adlı film gösterilecek. Sinemaseverler bu filmi kaçırmamalı.

Ressam **İrfal Ertel**'in yeni resim sergisini 12 Ocak tarihine kadar Taksim Sanat Galerisinde izleyebilirsiniz.

Geçtiğimiz aylarda bir söyleşi yaptığımız müzik topluluğu **Grup Merhaba** ilk kasetini çıkardı. Kasette **Memleketim, Diyarbakır Ölüleri, Romen Kızı, Divane Aşık** gibi beste ve düzenlemeler dikkati çekiyor ve zevkle dinleniyor.

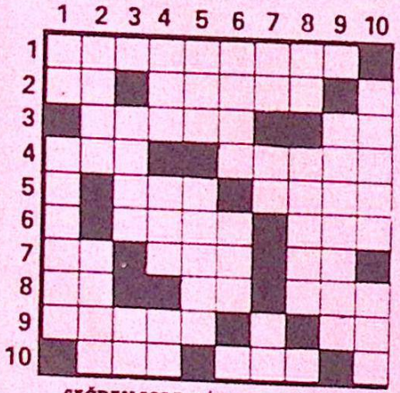
Dallar Yeşil Olmalı, Vahşi Batı, Vişne Bahçesi ve **Katharina Blum'un Çiğnenen Onuru** adlı güzel oyunları Ocak ayında yine Şehir tiyatrolarında izleyebilirsiniz.

Dostlar Tiyatrosunda **Bay Puntilla ile Uşağı Matti** adlı oyun devam ediyor.

Moda Sinemasında her Cuma akşamı AÇOK, **Barbiana'da Bir Okul** adlı gençlik oyununu sunmaya devam edecek. Aynı sinemada 16 Ocak'ta **Arif Kemal**, 21 Ocak'ta **Melahat Pars**, konseri var. Emek Sinemasında ise 16 Ocak tarihinde **Selda** bir konser verecek.

BULMACA

SAĞDAN SOLA: 1)İşçi ve emekçilerin fazladan ürettikleri ve patronların karşılığını ödemeden el koydukları değer. 2)Sodyumun simgesi... Saçımızı onunla düzeltiriz. 3)Dr. Nihat Sargın ile birlikte ülkemizde TBKP'yi yasal olarak kurmak için gelen TKP Genel Sekreteri'nin soyadı. ...Hizmet sözcüğünün kısaltmışı 4)Giz... Yıkandığımız yer. 5)Deterjanların yapımında kullanılması yasaklanan bir madde... "Alın... göz nuru". 6)Rengi kokusu tadı olmayan, havada beşte bir oranında bulunan bir madde... Bir çoğul takısı. 7)Hapishanelerin boşaltılması için gerekli yasa... Mesafe, uzaklık... İlave. 8)ANAP'tan belediye başkanlarına emir... Cellata emir... Sipersiz şapka. 9)"Onlar ki toprakta karınca/suda balık/havada kuş kadar çokturlar"... Uzaklık ifade eden bir söz. 10)Maksim Gorki'nin bir romanı... Sevmekten emir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1)En kısa zaman birimi... Hammaddeleri işlenmiş duruma getirmek için uygulanan eylemlerin ve bu eylemleri uygulamak için kullanılan araçların tümü. 2)Arslan sütü... İyi nitelikli olmayan, kötü. 3)İzmir'in bir ilçesi... Kalayın simgesi. 4)Şili'de sosyalist Allende hükümetinin bir darbeyle yıkılmasında önemli rol oynayan Amerikan kökenli uluslararası bir tekel... Üye... Bir ajansımızın kısa yazılışı. 5)İşkenceleriyle meşhur bir sorgulama timi... 1987 Ekim ayında ölen ve yığınsal bir törenle İstanbul'da toprağa verilen işçi liderinin soyadı. 6)Hakkari'nin bir ilçesi... Çorba kabı... 7)Tarsi, balık avında kullanılır... Demirel'in en çok sevdiği hayvan... Bir nota. 8)Ekmekten emir... Tanrı ile insan arasında aracılık yaptığına inanılan timsel yaratık. 9) Devinim. 10) Bir ilimiz... Beraberlik

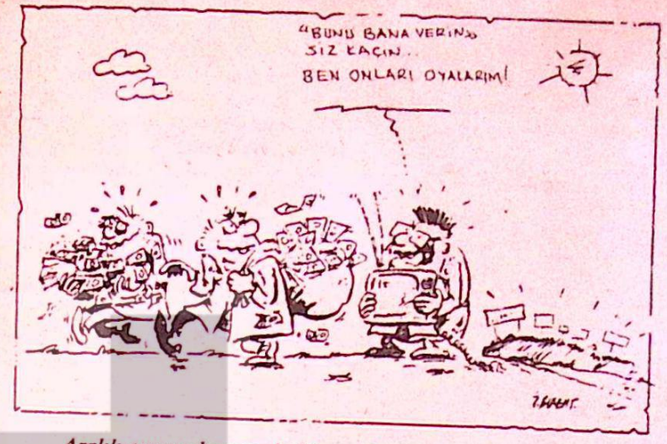
Bulmacayı kuran: Ali Rıza Duman

Geçen sayının çözümü: 1)Fitarepook. 2)Konu.. Te. 3) Bilinç. 4)Es... Tara. 5)And... Ot. 6)Reel... La. 7)He... Sv...El...e. 8)Su... La. 9)Em... Tela... Ama. 10)Kapitalizm.

Geçen sayıdaki bulmacamızı doğru olarak çözüp gönderen okurlarımız arasında çektiğimiz kurada kazananlar: Ahmet Erarslan/Zonguldak, Türküler Mihrican Arslan/Söke, Gül Anlar Sultan/Kocaeli, Bülent Tufekçi/Çorum, Peyami Altay/Amasya.

Bu ayki bulmacamızın ödülü Nevzat Çelik'in Müebbet Türküsü adlı şiir kitabı

MİZAH

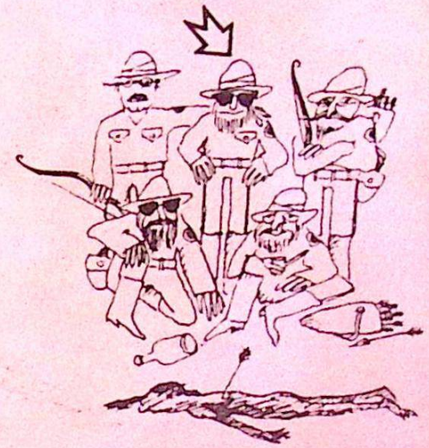
Aralık sayısında yayınladığımız karikatüre gerçekten oldukça fazla yanıt geldi. Üstelik hepsi birbirinden güzel yanıtlar. Aralarından seçmekte doğrusu zorlandık. Sonunda "tarafsız bir jüri" önünde kur'a çektik. Ödülümüzü İstanbul Kartal'da oturan 11 yaşındaki genç okurumuz Özgür Saçıntı kazandı. Kendisini kutluyor, ödülünü adresine yolluyoruz.

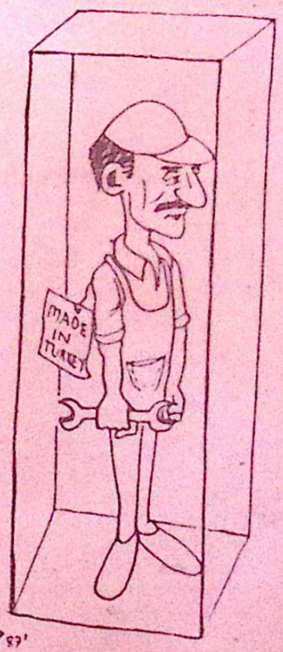

Bu ayki karikatürümüzün içindeki balona yazılmak üzere yanıtlarınızı bekliyoruz. Geçen sayıda olduğu gibi mektuplarınızın bol olması dileğiyle

Hatay Dumlupınar, 1963 yılında Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi'ne bağlı Tıp Fakültesini bitiren Dumlupınar karikatüre ortaokul yıllarında başladı. İlk karikatürü 1977'de Zühtü dergisinde yayınlandı. Daha sonra 1981 ve 1982 yıllarında iki kişisel sergi açan karikatürist çeşitli yarışma ve sergilere katıldı ve bunlardan üç ödül aldı.

Ben isterim ki
Bulutlar ağlasın
Çocuklar ağlamasın
Hiçbiri öksüzlük
Yetimlik duymasın
Ben isterim ki
Konuşsun her çiçek
Silahların
Kesilsin sesi
RESÛL RIZA
TÜSTAV